

Ekonomisk utsatthet –indikatorer för analys på kommunnivå

Malin Isaksson
Juni 2026

Göteborgsregionen (GR) består av 13 kommuner som har valt att jobba tillsammans. Vi driver utvecklingsprojekt, har myndighetsuppdrag, forskar, ordnar utbildningar och är storstadsregionens röst i Västsverige, bland mycket annat. I våra nätverk träffas politiker och tjänstepersoner för att utbyta erfarenheter, bolla idéer och besluta om gemensamma satsningar. Allt för att regionens en miljon invånare ska få ett så bra liv som möjligt.

Göteborgsregionen 2026
FoU i Väst
Box 5073, 402 22 Göteborg
gr@goteborgsregionen.se
www.goteborgsregionen.se
Malin Isaksson

Förord

Den här rapporten är den andra delen i en tredelad studie om ekonomisk utsatthet som genomförs av Göteborgsregionen (GR), FoU i Väst. Del ett utgörs av en litteraturoversikt¹ publicerad i mars 2026. Rapporten du nu läser är del två, ett urval av indikatorer för att beskriva förekomst och utveckling av ekonomisk utsatthet på lokal nivå. Del tre (kommande) är en kartläggande studie i fyra av GR:s medlemskommuner som beskriver fungerande arbetssätt och insatser, lokala utmaningar och utvecklingsbehov. Studien genomförs som stöd till kommunernas omställning till den nya socialtjänstlagen (2025:400), som ställer krav på planering, kunskapsbaserad verksamhet och förebyggande insatser. Mot bakgrund av den nya lagen har socialcheferna i Göteborgsregionens 13 medlemskommuner gett FoU i Väst i uppdrag att bidra till att stärka kunskapsunderlaget kring ekonomisk utsatthet i Göteborgsregionen.

Rapporten med indikatorer syftar till att ge kommunerna i Göteborgsregionen ett underlag för att följa och analysera ekonomisk utsatthet över tid.

Studien har pågått från hösten 2025 till sommaren 2026. Huvudansvarig för FoU-studien i sin helhet har varit Jeanette Olsson och Malin Isaksson. Författare av denna rapport är Malin Isaksson.

Rapporten riktar sig till alla som intresserar sig för hur ekonomisk utsatthet kan mätas, och vilka indikatorer som kan vara särskilt användbara på kommunnivå.

Göteborg, juni 2026

Jenny Rehnman, FoU-chef
Göteborgsregionen, FoU i Väst

¹ Se

<https://goteborgsregionen.se/kunskapsbank/ekonomiskutsatthetenlitteraturoversikt.5.317c5bc619c98754e881089f.html>

Sammanfattning

Ekonomisk utsatthet har ingen entydig definition. I rapporten används begreppet som samlingsnamn för situationer där hushåll har begränsade ekonomiska resurser i förhållande till sina behov eller till övriga befolkningen – ett begrepp som rymmer både absoluta mått på bristande resurser och relativa mått som speglar ekonomiska villkor i relation till samhället i stort.

Rapporten presenterar ett urval av indikatorer uppdelade i tre kategorier: kärnindikatorer (låg ekonomisk standard, låg inkomststandard, självförsörjning och ekonomiskt bistånd), fördjupande indikatorer samt kontextuella indikatorer kopplade till bland annat boendesituation, skuldsättning och ohälsa. Urvalet av indikatorer har gjorts utifrån kriterier som relevans och tillgänglighet. Rapporten innehåller också förslag på hur kommunerna steg för steg kan använda indikatorerna som underlag för analys inom ramen för planering, förebyggande arbete och val av insatser.

De 13 medlemskommunerna i Göteborgsregionen (GR) har generellt en lägre förekomst av ekonomisk utsatthet än riket. Undantaget är Göteborg, som sticker ut när det gäller flera indikatorer: högre andel med låg ekonomisk standard, lägre inkomster i det lägsta inkomstskiktet, fler mottagare av ekonomiskt bistånd och högre andel vräkningar per invånare. Bland övriga kommuner i Göteborgsregionen finns ändå betydande variation; Lilla Edet och Ale uppvisar sämre socioekonomiska förutsättningar än exempelvis Kungälv och Lerum. Samma riskgrupper framträder lokalt som nationellt: utrikes födda, ensamstående föräldrar (framför allt mammor) samt barn och unga.

Bilden av utvecklingen i Göteborgsregionen är dock inte entydigt positiv. Olika indikatorer pekar i olika riktningar: medan låg inkomststandard och ekonomiskt bistånd minskar så ökar skuldsättningen och arbetslösheten. Andelen med ekonomiskt bistånd är lägre än andelen med låg inkomststandard i nästan alla kommuner, vilket kan tyda på att en del ekonomiskt utsatta hushåll i Göteborgsregionen inte ansöker om eller är berättigade till ekonomiskt bistånd.

Indikatorerna bör därför inte tolkas isolerat. För att ge ett användbart underlag för lokal analys behöver de kombineras med lokal kunskap, verksamhetsdata och invånares egna perspektiv.

Innehåll

Ekonomisk utsatthet – indikatorer för analys på kommunnivå	1
.....	1
Förord	3
Sammanfattning.....	4
Innehåll.....	5
Inledning	7
En studie kopplad till den nya socialtjänstlagen.....	7
Krav på kunskapsbaserad verksamhet och planering.....	7
Ekonomisk utsatthet	7
Syfte	8
Genomförande.....	8
Läsanvisningar.....	8
Definitioner	9
Metod.....	10
Att identifiera indikatorer med god kvalitet	10
Rapportens urval	10
Urval av kärnindikatorer.....	11
Redovisning av förekomst och utveckling	12
Att mäta fattigdom och ekonomisk utsatthet	13
Indikatorer som indirekt speglar ekonomiska villkor	15
Demografins betydelse	15
Indikatorer som utgångspunkt för analys	16
Datadrivet arbete	16
Steg för steg.....	17
Förekomst och utveckling av ekonomisk utsatthet.....	20
Ekonomisk situation.....	20
Utvecklingen av låg ekonomisk standard.....	21
Varaktigt låg ekonomisk standard	22
Låg ekonomisk standard utifrån härkomst	23
Låg ekonomisk standard utifrån kön och familjesammansättning.....	23
Låg ekonomisk standard utifrån ålder.....	24
Låg ekonomisk standard utifrån sysselsättning	24
Låg och varaktigt låg inkomststandard	25
Låg inkomststandard utifrån ålder och härkomst	26
Låg inkomststandard utifrån hushållstyp.....	27

Låg ekonomisk standard och låg inkomststandard på kommunnivå (RegSO)	27
Inkomst och inkomstfördelning.....	30
Inkomstspridning.....	32
Självförsörjning	32
Socioekonomiskt index	34
Sociala ersättningar och bidrag.....	35
Ekonomiskt bistånd	36
Försörjningshinder.....	38
Långvarigt ekonomiskt bistånd.....	40
Skulder.....	42
Arbete och anställning	43
Arbetslöshet	43
Unga som varken arbetar eller studerar.....	46
Boendesituation	47
Ansträngd boendekonomi	47
Trångboddhet	48
Avhysningar (vräkningar).....	49
Hemlöshet	49
Ohälsa och funktionsnedsättningar	51
Ohälsotalet	51
Sjuk- och aktivitet ersättning.....	51
Kommunindex hälsa	52
Fokus: barn.....	54
Låg ekonomisk standard bland olika hushållstyper med barn.....	54
Låg ekonomisk standard utifrån härkomst	55
Låg respektive hög ekonomisk standard bland barn	55
Låg inkomststandard utifrån hushållstyp.....	56
Långvarigt ekonomiskt bistånd bland barnfamiljer.....	57
Avhysningar som berör barn.....	58
Sammanfattande analys av indikatorerna.....	60
Resultat kärnindikatorer ●	60
Resultat fördjupande indikatorer ○	61
Resultat kontextuella indikatorer ○	62
Avslutande kommentarer	63
Referenser	66
Bilaga 1. Lista över indikatorer	1

Inledning

En studie kopplad till den nya socialtjänstlagen

År 2025 trädde den nya socialtjänstlagen (2025:400) i kraft. Den omfattar fem områden som tillsammans ska skapa rätt förutsättningar för en hållbar socialtjänst: förebyggande arbete, lättillgänglighet, övergripande planering, kunskapsbaserat arbete och insatser till enskilda. Göteborgsregionen (GR) stödjer sina medlemskommuner i omställningen till den nya lagen genom ett antal aktiviteter som samlat beskrivs i en gemensam plan för omställning inom social välfärd². Planen omfattar tre FoU-studier som har formulerats i dialog med socialchefsnätverket och syftar till att skapa strategiskt lärande och kunskap som är direkt användbar i kommunernas omställningsarbete. Rapporten du nu läser är en del av en FoU-studie som handlar om ekonomisk utsatthet. I studien ingår också en litteraturöversikt och en kartläggning av fyra kommuners arbete med invånare i ekonomisk utsatthet. Rapporterna riktar sig i första hand till kommunernas socialtjänst, men även annan kommunal verksamhet som möter invånare i ekonomiskt utsatta livssituationer.

Krav på kunskapsbaserad verksamhet och planering

Ett kunskapsbaserat arbete inom socialtjänsten innebär krav på att verksamheten är grundad i vetenskap och beprövad erfarenhet. Kunskap ska ligga till grund för hur verksamheten utformas och vilka insatser som erbjuds. Planering av insatser ska ske inom alla områden, vilket är något nytt för alla målgrupper utom äldre och personer med funktionsnedsättning. Enligt lagen ska behovet av tidiga insatser och förebyggande arbete tas i beaktning i planeringen, och samverkan bör ske redan under planeringen med andra samhällsaktörer. (SKR, 2026a).

Socialstyrelsen lyfter fram att ett sätt för socialtjänsten att arbeta förebyggande på samhällsnivå är att vara väl insatt i levnadsvillkoren i kommunen och kartlägga lokala förhållanden (Socialstyrelsen, 2026). Det är ett exempel på vad som kallas att arbeta datadrivet, att använda kunskap i form av tillgängliga data för att till exempel synliggöra behov och kunna anpassa insatser därefter (SKR, 2026b). Den här rapporten är tänkt att kunna underlätta sådana processer genom att bidra till översikt över tillgängliga data och exempel på hur datadrivet arbete kan se ut steg för steg.

Ekonomisk utsatthet

År 2024 hade drygt 13 procent av alla invånare i Sverige vad som bedöms vara en ekonomiskt utsatt livssituation (en inkomst under 60 procent av medianinkomsten) (SCB, 2026a). Ekonomisk utsatthet kan leda till att människor saknar det mest grundläggande, som mat och boende, som långtgående effekter som ohälsa, social exkludering och sämre möjligheter genom livet. Barn som växer upp i ekonomisk utsatthet, eller personer som långvarigt befinner sig i en sådan situation, riskerar mer

²

<https://goteborgsregionen.se/kunskapsbank/grsmedlemskommunersamverkariomställningenavsocialvalfard.5.69a4b979196f6304be21bdo8.html>

långvariga negativa effekter. (Folkhälsomyndigheten 2025a, Folkhälsomyndigheten 2025b). Därför kan ekonomisk utsatthet vara ett lämpligt behov att adressera inom så väl socialtjänst som folkhälsoarbete och strategier för social hållbarhet. Behovet kan behöva mötas med både akut åtgärdande och förebyggande arbete.

I denna rapport används ekonomisk utsatthet som ett samlingsbegrepp för situationer där hushåll har begränsade ekonomiska resurser i förhållande till sina behov eller till den övriga befolkningen. Begreppet omfattar både direkta mått på bristande resurser och indirekta mått som speglar socioekonomiska villkor.

Syfte

Syftet med denna delstudie är att ge kommunerna i Göteborgsregionen ett underlag för att följa och analysera ekonomisk utsatthet över tid, med hjälp av relevanta och tillgängliga indikatorer.

Frågan som studien ska besvara är: Hur kan ekonomisk utsatthet beskrivas och följas över tid genom relevanta mått och indikatorer på kommunal nivå?

Genomförande

Sammanställning av indikatorer, analys och rapportskrivande har utförts våren 2026 av Malin Isaksson, FoU i Väst, med stöd av Miriam Hansen och Jeanette Olsson vid FoU i Väst. En projektgrupp bestående av medarbetare på GR:s avdelning Arbetsmarknad och social välfärd har bidragit med värdefulla synpunkter. Även arbetsgruppen som är knuten till en kommande kartläggning av metoder och arbetssätt i fyra av GR:s medlemskommuner har gett värdefulla inspel om rapportens innehåll och användningsområden.

Läsanvisningar

Den här rapporten är tänkt att kunna användas som ett praktiskt analysstöd för medarbetare och chefer i kommunerna. Läsaren ska kunna välja ut de indikatorer som är mest relevanta för den egna verksamheten och använda dem enligt rapportens föreslagna steg.

Urvalet av indikatorer delas i denna rapport upp i tre kategorier: kärnindikatorer (de mest centrala måtten på ekonomisk utsatthet), fördjupande indikatorer samt kontextuella indikatorer. För varje indikator definieras vad måttet fångar och i vilka sammanhang det kan vara användbart.

Indikatorernas värden redovisas både i tabeller och diagram, för att öka läsbarheten. Dessutom redovisas tidslinjer där det är relevant. Under figurerna länkas den direkta källan. Länkar kan dock komma att bli utdaterade på sikt. I vissa fall hänvisas till flera olika källor eftersom den aktuella indikatorn brutits ned på flera olika sätt som till exempel kön eller ålder. Indikatorer på kommunalsnivå redovisas av utrymmesskäl inte i denna rapport utöver enstaka exempel. Samtliga indikatorer listas i bilaga 1, kategoriserade utifrån ämnesområde och med senast uppmätta värde på nationell nivå. I bilagan finns också information om indikatorernas definition, källa och om indikatorn gäller kommun- eller kommunalsnivå.

Definitioner

Mått: Ett sätt att kvantifiera eller beskriva ett fenomen.

Indikator: Ett mätbart värde som används för att visa på utveckling, tillstånd och resultat inom ett visst område.

RegSO (regionala statistikområden): En geografisk indelning framtagen av Statistiska centralbyrån (SCB) för att möjliggöra statistik på lägre nivå än kommunnivå.

Ekonomisk utsatthet: Samlingsbegrepp för situationer där hushåll har begränsade ekonomiska resurser i förhållande till sina behov eller till den övriga befolkningen. Begreppet används därmed bredare än fattigdom, men snävare än socioekonomisk utsatthet.

Socioekonomisk utsatthet: Ett bredare begrepp än ekonomisk utsatthet som beskriver en individs utsatta position i samhället utifrån en kombination av ekonomiska och sociala faktorer.

Fattigdom: Tillstånd där en individ eller ett hushåll saknar tillräckliga resurser för att tillgodose grundläggande behov eller delta i samhällets gemenskap.

Absolut fattigdom: Fattigdom definierad utifrån ett fast tröskelvärde för vad som krävs för att täcka grundläggande levnadsbehov, oberoende av inkomstnivån i det omgivande samhället.

Relativ fattigdom: Fattigdom definierad i förhållande till inkomstnivån i det omgivande samhället, vanligtvis som en inkomst under en viss andel av medianinkomsten.

Materiell och social fattigdom: Enkätbaserat mått där individer bedöms befinna sig i fattigdom om de uppger att de inte har råd med 13 listade grundläggande kostnadsposter.

Låg ekonomisk standard: Hushållets disponibla inkomst understiger 60 procent av medianvärdet för samtliga personer i landet.

Låg inkomststandard: Hushållets disponibla inkomst räcker inte till för att betala nödvändiga levnadsomkostnader (baskonsumtion).

Disponibel inkomst: Den inkomst ett hushåll har till sitt förfogande efter att skatter och avgifter dragits av och transfereringar (till exempel barnbidrag, bostadsbidrag och försörjningsstöd) lagts till.

Helårsekvivalent: En helårsekvivalent motsvarar en person som försörjs av sociala ersättningar under ett helt år.

Sociala ersättningar och bidrag: Offentliga transfereringar till enskilda individer och hushåll i syfte att kompensera för inkomstbortfall eller för att täcka specifika kostnader.

Gini-koefficient: Ett statistiskt mått på ojämlik inkomstfördelning inom en befolkning. Koefficienten antar ett värde mellan 0 och 1, där 1 innebär maximal ojämlikhet.

Riksnorm för ekonomiskt bistånd: Den av riksdagen fastställda miniminivån för kostnader som ekonomiskt bistånd ska täcka.

Baskonsumtion: De grundläggande levnadsomkostnader som ett hushåll förväntas ha.

Metod

Att identifiera indikatorer med god kvalitet

En indikator är enligt Svenska Akademiens ordlista ett ”medel eller anordning för påvisande av något, eller för mätning av mängd”. Ett enkelt sätt att uttrycka det är ”något som indikerar något”. I Socialstyrelsens Handbok för utveckling av effektivitetsindikatorer (2016) listas ett antal krav som bör uppfyllas:

1. Indikatorn ska ange riktning, det vill säga att höga eller låga värden är uttryck för bra eller dåligt utfall.
2. Indikatorn ska vara relevant och belysa ett område som är viktigt att förbättra.
3. Indikatorn ska vara valid, vilket innebär att den mäter det som den avser att belysa.
4. Indikatorn ska vara vedertagen och bygga på kunskap, till exempel på vetenskap eller beprövad erfarenhet.
5. Indikatorn ska vara mätbar och kunna mätas med nationellt tillgängliga och kontinuerligt insamlade data som är insamlade på likadant sätt år efter år.

Utöver punkterna i listan noterar Socialstyrelsen att indikatorer bör vara rikstäckande, men möjliga att bryta ned lokalt för att möjliggöra jämförelser.

Vinnova (2023) definierar ytterligare en aspekt som kan anses vara viktig hos en indikator: enkelhet – är det enkelt att mäta informationen och förstå den?

En annan viktig faktor när det gäller indikatorer som kommunala verksamheter kan använda sig av skulle kunna benämnas praktisk tillgänglighet. Finns indikatorn lätt tillgänglig på offentliga webbplatser och går den att ta del av utan att till exempel behöva beställa ut data eller göra egna beräkningar?

Rapportens urval

Ovanstående egenskaper har guidat urvalet av indikatorer i den här rapporten. I arbetet har flera myndigheters urval och användning av indikatorer på området ekonomisk utsatthet kartlagts för att ta reda på vilka indikatorer som är mest frekventa och etablerade. Dessa myndigheter är bland andra Statistiska centralbyrån (SCB), Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF), Försäkringskassan, Kronofogden och Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA). Även tidigare studier publicerade av Göteborgsregionen har använts som utgångspunkt (se Göteborgsregionen, 2022). En central källa är SCB:s rapport *Att mäta fattigdom* (2026) där för- och nackdelar med de mest frekvent använda fattigdomsmåtten beskrivs.

Urvalet har gjorts i flera steg. Efter att ha identifierat indikatorer som används av nationella myndigheter och andra aktörer för att beskriva ekonomisk utsatthet, fattigdom eller närliggande socioekonomiska villkor, bedömdes indikatorerna utifrån relevans för kommunal analys, praktisk tillgänglighet, möjlighet till jämförelser över tid och möjlighet till nedbrytning på kommunal eller kommunaldelnivå.

I vissa fall uppfyller inte utvalda indikatorer samtliga krav listade ovan (till exempel indikatorer där det inte är självklart att ett högt eller lågt värde innebär ett positivt utfall), men har ändå bedömts vara relevanta nog att ingå i urvalet.

Urval av kärnindikatorer

I denna rapport ses ekonomisk utsatthet som ett brett begrepp som omfattar både direkta mått på bristande resurser och indirekta mått som speglar ekonomiska villkor. Antalet indikatorer har dock begränsats och täcker inte alla aspekter av ekonomisk utsatthet. Urvalet av indikatorer har delats upp i tre kategorier: kärnindikatorer (de för kommuner mest centrala måtten på ekonomisk utsatthet), fördjupande indikatorer samt kontextuella indikatorer.

- Kärnindikatorer – centrala mått på ekonomisk utsatthet.
- Fördjupande indikatorer – mått som ger en fördjupad bild av ekonomisk utsatthet.
- Kontextuella indikatorer – närliggande förutsättningar och bakgrundsvariabler som påverkar eller samvarierar med ekonomisk utsatthet.

De kärnindikatorer som valts ut är **låg ekonomisk standard, låg inkomststandard, självförsörjning** och **ekonomiskt bistånd**. De är alla väl etablerade mått som används av så väl statliga myndigheter som kommuner. De kan brytas ned på ett antal olika variabler som kön, ålder, härkomst och så vidare. De fördjupande indikatorerna i den här rapporten är **varaktigt låg ekonomisk standard, varaktigt låg inkomststandard, inkomst, långvarigt ekonomiskt bistånd, försörjningshinder, arbetslöshet, sociala ersättningar och bidrag, osäker boendeekonomi** samt två indikatorer på nivå och fördelning av ekonomiska resurser på samhällsnivå i form av **socioekonomiskt index** och **gini-koefficienten** (inkomstojämlikhet). Dessutom föreslår vi ett antal kontextuella indikatorer som kan ge en bild av områden som skuldsättning, bostäder, ohälsa och funktionsnedsättning (se fullständig lista över indikatorer i bilaga 1).

De utvalda indikatorerna är tänkta att kunna redovisas på olika sätt och med olika syften. I kommunernas verksamheter ska indikatorerna kunna användas både för att måla upp en överskådlig bild och för att utgöra grunden i ett mer detaljerat underlag där ekonomisk utsatthet beskrivs nedbrutet på mindre grupper i kommunen. Nedan listas några exempel på hur indikatorerna i denna rapport fångar in olika analytiska nivåer och olika aspekter av ekonomisk utsatthet. Den försörjningsrelaterade indikatorn ekonomiskt bistånd har bedömts vara så pass central för en analys av ekonomisk utsatthet på kommunnivå att den definierats som en kärnindikator tillsammans med de indikatorer som pekar ut ekonomisk utsatthet på ett direkt sätt. Försörjningsrelaterade indikatorer i övrigt, och indikatorer på ekonomisk press, klassar vi som fördjupande indikatorer.

Tabell 1. Exempel på indikatorer på olika analytiska nivåer.

Analytisk nivå	Exempel på indikatorer	Vad nivån bidrar med
Direkta indikatorer på ekonomisk utsatthet	Låg ekonomisk standard, låg inkomststandard, inkomstnivå	Visar förekomst av ekonomisk utsatthet utifrån inkomstnivå och relaterat till levnadsomkostnader
Försörjningsrelaterade indikatorer	Självförsörjning, ekonomiskt bistånd och andra sociala ersättningar, arbetslöshet, långtidsarbetslöshet, socioekonomiska förutsättningar	Visar invånarnas försörjningsvillkor och anknytning till arbete eller ersättningssystem med eller utan behovsprövat stöd
Indikatorer på ekonomisk press	Skuldsättning, långvarig skuldsättning, ansträngd boendeekonomi, avhysningar	Synliggör ekonomisk sårbarhet som inte alltid framgår av inkomstmått och försörjningsvillkor
Indikatorer på kontextuella livsvillkor	Ohälsa, trångboddhet, unga som varken arbetar eller studerar, demografiska faktorer som utbildningsnivå, ålder, kön och härkomst	Bidrar till förståelse av risker, samvariationer och skillnader mellan grupper och områden

För kommunerna kan indikatorer som går att bryta ned på kommundelar vara användbara i analysen av invånares livsvillkor. RegSO (regionala statistikområden) är en geografisk indelning framtagen av SCB för att möjliggöra statistik på lägre nivå än kommunnivå. RegSO-indikatorer täcker områden som kan visa på både absolut och relativ utsatthet inom en kommun och därmed peka på var det finns behov av riktade insatser (se till exempel SCB, 2026b och Region Örebro, 2021). I listan över indikatorer (bilaga 1) anges vilka kärnindikatorer som går att bryta ned på kommunniveån.

Redovisning av förekomst och utveckling

Senast aktuella siffror har hämtats från respektive källa under våren 2026 och redovisas i både tabell- och diagramform för att öka läsbarheten. I vissa fall har egna beräkningar gjorts för att kunna redovisa resultatet, till exempel där månadsstatistik har omvandlats till ett årsmedelvärde

Under figurerna länkas den direkta källan. Länkar kan dock komma att bli utdaterade på sikt. I vissa fall hänvisas till flera olika källor eftersom den aktuella indikatorn brutits ned på flera olika sätt som till exempel kön eller ålder.

Att mäta fattigdom och ekonomisk utsatthet

Ekonomisk utsatthet har ingen självklar och entydig definition, och kan liksom fattigdom beskrivas med flera olika mått. Finns fattigdom i dagens Sverige, och var går i så fall gränsen för att vara fattig? Var går gränsen för ekonomisk utsatthet? Ekonomisk utsatthet används ibland också som ett bredare begrepp för att beskriva en individs socioekonomiskt utsatta position i samhället.

En skiljelinje mellan olika sätt att mäta ekonomisk utsatthet (eller fattigdom) är den mellan *absoluta* och *relativa* mått. Absoluta mått mäter vilka resurser människor har för att tillgodose sina behov. Det vanligast använda absoluta måttet på ekonomisk utsatthet eller fattigdom i Sverige är *låg inkomststandard*. Det bygger på registerdata och används för att klassa hushåll med låga inkomster. Låg inkomststandard innebär att inkomsterna inte räcker för att betala för levnadsomkostnader som mat, boende, hemförsäkring, barnomsorg, lokala resor etcetera. Gränsen för vad som räknas som levnadsomkostnader, så kallad baskonsumtion, varierar beroende på bostadsort och hushållsstorlek. Som exempel var gränsvärdet för låg inkomststandard en disponibel inkomst³ på 17 240 kr/månad år 2024, för en ensamstående person med ett barn på 3 år boende i en kommun med fler än 75 000 invånare.⁴ *Varaktigt låg inkomststandard* avser hushåll med låg inkomststandard under det aktuella året och under två av de tre föregående åren.

Låg inkomststandard beräknas bland annat i förhållande till riksnormen för försörjningsstöd. Forskare och civilsamhällesorganisationer menar att måttet har ”släpat efter” i förhållande till den reella kostnadsutvecklingen och gett ett för lågt gränsvärde. Riksnormen är dessutom politiskt bestämd. (Mood 2025, Rädda barnen 2025). Konsekvensen blir enligt kritikerna att för få personer räknas in i gruppen som bedöms ha en inkomst som inte täcker basala levnadsomkostnader.

Relativa mått mäter om människor har sämre ekonomiska villkor än majoriteten, oftast genom att sätta inkomstnivån i relation till medianinkomst. *Låg ekonomisk standard* är det vanligaste relativa måttet och är att betrakta som den officiella indikatorn inom EU, där det kallas *at risk of poverty*. Synonymt används ibland begreppet relativ fattigdom. Det innebär en disponibel inkomst lägre än 60 procent av landets medianinkomst. *Varaktigt låg ekonomisk standard* avser hushåll med låg ekonomisk standard under referensåret och under två av de tre föregående åren. År 2024 var medianinkomsten 27 271 kronor per månad. Gränsvärdet justeras precis som låg inkomststandard utifrån hushållstyp, vilket ger ett gränsvärde på 24 871 kr

³ Disponibel inkomst definieras av SCB som summan av alla skattepliktiga och skattefria inkomster minus skatt och övriga negativa transfereringar.

⁴ Se

<https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.scb.se%2Fcontentassets%2F894d4afa900f4123aece341cd10e59e2%2Fgransvarden-lag-ekonomisk-standard-19912024.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK> om gränsvärden för låg ekonomisk standard.

för en ensamstående person med ett barn. För en ensamstående person utan barn var gränsvärdet år 2024 16 363 kr.⁵

Låg ekonomisk standard är även det en indikator som har problematiserats av forskare. Dessa menar att måttet inte ger en rättvisande bild av utbredningen av ekonomisk utsatthet (se t.ex. Jonsson & Mood, 2022). Andelen med låg ekonomisk standard påverkas av inkomstnivån i samhället. Eftersom gränsvärdet är under 60 procent av *medianen*, inte *medelvärde*, kommer ett samhälle där många individer har en låg inkomst ge en lägre satt gräns för låg ekonomisk standard. Detta leder paradoxalt till att färre kommer bedömas tillhöra gruppen. Måttet speglar enligt dessa forskare snarare ojämlikhet i samhället.

Både låg ekonomisk standard och låg inkomststandard är etablerade mått som kan brytas ned på kommun- och kommunalnivå. Dock är det viktigt att vara medveten om måttens konstruktion, vilka aspekter av ekonomisk utsatthet de fångar och var kompletterande uppgifter kan behövas för att få en fullständig bild.

Tabell 2. Jämförelse av två indikatorer på ekonomisk utsatthet. ●

Benämning	Innebörd	Typ av mått	Typ av datakälla	Data på kommun-nivå	Kommentar
Låg ekonomisk standard	Inkomst mindre än 60 % av medianinkomsten i landet	Relativt	Register (inkomst-baserat)	Ja	Indikatorn är användbar för att jämföra förekomst av utsatthet över tid och mellan kommuner. Synliggör strukturella skillnader men speglar inte faktiska levnadsomkostnader.
Låg inkomst-standard	Inkomster som inte räcker till för att betala för levnadsomkostnader	Absolut	Register (inkomst-baserat)	Ja	Indikatorn är användbar för att synliggöra vilka grupper som har svårt att klara vardagen ekonomiskt.

Materiell och social fattigdom är en tredje väletablerad indikator på fattigdom och ekonomisk utsatthet. Den är till skillnad från föregående mått enkätbaserad, vilket innebär att den fångar individers subjektiva bedömning av sin ekonomiska situation. Indikatorn bygger på enkätundersökningar där individer bedöms befinna sig i materiell och social fattigdom om de inte har råd med 13 listade grundläggande kostnadsposter.⁶ Denna indikator kan dock inte brytas ned på kommunnivå och kan därför inte användas för att beskriva situationen i enskilda kommuner.⁷

⁵ Se

<https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.scb.se%2Fcontentassets%2F894d4afa900f4123aece341cd10e59e2%2Fbaskonsumtion-lag-inkomststandard-20112024.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK> om gränsvärden för låg inkomststandard.

⁶ Se https://www.scb.se/contentassets/894d4afa900f4123aece341cd10e59e2/att-mata-fattigdom_250127.pdf.

⁷ Utöver tidigare nämnda mått och indikatorer utför SCB flera undersökningar som berör ekonomiska villkor, till exempel Levnadsnivåundersökningarna (LNU) och Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF). Även för dessa undersökningar gäller att resultatet inte finns nedbrutet på kommunnivå. SCB för också register över hushållens inkomster under rubriken Hushållens ekonomi (HEK).

Indikatorer som indirekt speglar ekonomiska villkor

Fler faktorer än inkomster och ekonomiska resurser är relevanta för att ge en rättvisande bild av ekonomiskt sårbara livssituationer. Några livssituationer som ofta nämns i relation till ekonomisk utsatthet är arbetslöshet, långtidssjukdom, psykisk ohälsa, funktionsnedsättning, överskuldsättning och avsaknad av en stabil boendesituation (Folkhälsomyndigheten, 2025a; Göteborgsregionen, 2026). Därför kan indirekta mått som till exempel andelen arbetslösa i ett samhälle återspegla den ekonomiska situationen. Hur stor andel av befolkningen som försörjs av arbete respektive olika offentliga transfereringssystem ger också en bild av de ekonomiska villkor som råder i ett samhälle. Även indikatorer på skuldsättning och boendesituation kan komplettera bilden av människors ekonomiska utmaningar. Människor som lever i socioekonomiskt utsatta situationer har också ett tydligt sämre utfall när det gäller hälsoläge. Samtidigt kan ohälsa leda till lägre inkomster. Sådana dubbelriktade samband gör ekonomisk utsatthet till ett komplext fenomen som kan skildras med hjälp av indikatorer på flera olika områden.

Mått på inflation och reallöneutveckling visar också på hur väl en inkomst täcker nödvändiga utgifter. Indikatorer på sådana strukturella förutsättningar har dock inte inkluderats i denna rapport då de är mindre påverkbara på kommunnivå.

Demografins betydelse

Sammansättningen av befolkningen i Sverige och i enskilda kommuner har betydelse för förekomst och utveckling av ekonomisk utsatthet. Vissa invånare befinner sig på gruppnivå i större risk än andra, baserat på en rad olika faktorer som till exempel ålder, kön, utbildningsnivå och härkomst. Risken att befinna sig i en ekonomiskt utsatt situation är störst för utrikes födda personer samt barn och unga.

I nästa avsnitt redovisas både direkta mått på bristande resurser och indirekta mått som speglar ekonomiska villkor och ger en bild av ekonomiskt sårbara livssituationer.

Indikatorer som utgångspunkt för analys

Datadrivet arbete

Planering av insatser inom socialtjänstens verksamheter behöver bygga på kunskap. Att arbeta datadrivet, det vill säga att bygga kunskap utifrån tillgängliga data, är ett sätt att till exempel synliggöra invånares behov och kunna anpassa insatser därefter (SKR, 2026b). Att vara väl insatt i levnadsvillkoren i kommunen och kartlägga lokala förhållanden är också ett sätt för socialtjänsten att arbeta förebyggande på samhällsnivå (Socialstyrelsen, 2026).

Många kommunala verksamheter har redan mycket god kännedom om invånares ekonomiska situation på både kommunövergripande, kommundels- och individuell nivå. I kommunövergripande strategiska dokument som till exempel planer för folkhälsa och social hållbarhet redovisas ofta indikatorer som förekomsten av låg ekonomisk standard och mottagare av ekonomiskt bistånd. Många kommuner har också egna statistikdatabaser med data relaterat till bland annat socioekonomiska villkor. Data i sig räcker dock inte för att dra slutsatser, utan en analys behöver göras som både tar i beaktning vilken kvalitet tillgängliga data håller, och vad annan kunskap (som verksamhetsdata, beprövad erfarenhet och brukarundersökningar) ger för bild.

Runtom i Sverige finns ett antal exempel på olika sätt att försöka ta nästa steg. Huddinge kommun har med stöd av RISE arbetat med vad de kallar datadriven områdesutveckling, vilket har inneburit att samla, visualisera och använda data som grund i tvärsektoriellt utvecklingsarbete (RISE, 2026). Region Örebro bedrev under 2020–2021 ett arbete med att kartlägga och analysera lokal barnfattigdom. Där användes indikatorer på ekonomisk utsatthet hos barn som en grund för gemensamma workshops tillsammans med länets kommuner och aktörer från civilsamhället. Syftet var att bygga gemensam kunskap kring vilka lokala insatser som behövs för att mildra och motverka barnfattigdom. (Region Örebro, 2021). Ett tredje exempel på datadrivet arbete är så kallade datadrivna dialoger, som har använts bland annat av Region Stockholm med målet att främja psykiskt välbefinnande hos unga. I sitt dialogstöd (2025) beskriver regionen hur de använt data som en grund. Regionen menar att det går utmärkt att använda redan tillgängliga data, snarare än att kräva perfekt strukturerade eller heltäckande underlag (Region Stockholm, 2025).

Datadrivet arbete kan alltså bedrivas på olika nivåer. Det behöver inte vara mer komplext än att låta utvecklingsarbete i samverkan vila på en grund av gemensam kunskap om lokala förutsättningar. Det går också att bygga egna databaser och utifrån dessa ta sig an avancerade statistiska analyser, till exempel med forskarstöd.

Steg för steg

Hur kan då en arbetsprocess utifrån kunskap i form av indikatorer på ekonomisk utsatthet se ut i praktiken? Exempelen ovan visar hur en analys utifrån indikatorer kan ha olika syften och omfatta olika steg. Därför går det inte att definiera ett universellt tillvägagångssätt. Stegen nedan grundar sig på principer som återfinns i olika metodmaterial riktade till offentlig sektor (se till exempel SKR, 2026b; Socialstyrelsen, 2025; RKA, 2023; RISE et al., 2024; Länsstyrelserna i Skåne och Västerbotten, 2015). Exemplet på steg-för-steg ska ses som ett generellt ramverk som kan användas för att sammanställa och analysera indikatorerna i denna rapport.

1. Identifiera frågan
2. Välj indikatorer
3. Kombinera med lokal kunskap
4. Tolka och dra slutsatser

1. Identifiera frågan

I inledningen av analysarbetet är det fördelaktigt att utgå ifrån en tydligt formulerad frågeställning. Genom att klargöra vilken fråga som ska besvaras ger datainsamlingen en riktning. De utvalda indikatorerna kan framför allt användas till att besvara frågor som gäller nuläget och utvecklingen av ekonomisk utsatthet. Exempel på frågeställningar skulle kunna vara:

- Hur ser förekomsten av ekonomisk utsatthet ut i kommunen som helhet, respektive i olika kommundelar? Jämfört med riket?
- Var i kommunen finns flest ekonomiskt utsatta invånare, och flest ekonomiskt utsatta barn?
- Finns överrepresenterade grupper bland ekonomiskt utsatta invånare i kommundelar som utmärker sig, till exempel utifrån ålder, kön, utbildningsnivå, härkomst eller hushållssammansättning?
- Hur många barn finns i respektive kommundel och hur många av dem är ekonomiskt utsatta?
- Hur ser utvecklingen av ekonomisk utsatthet ut över tid i de kommundelar som utmärker sig?
- Hur ser utvecklingen av ekonomiskt bistånd och självförsörjning ut?
- Hur ser utvecklingen ut gällande arbetsmarknadsanknytning, bostadsmarknad, folkhälsa eller andra aspekter som indirekt kan peka på ekonomisk utsatthet och socioekonomiska villkor?
- Ökar eller minskar skillnaderna mellan olika kommundelar?

2. Välj indikatorer

Ett föreslaget urval av kärnindikatorer, fördjupande och kontextuella indikatorer listas i bilaga 1 i denna rapport. Tanken är att ett ytterligare urval kan göras utifrån vilken fråga som ligger till grund för analysen. Ett praktiskt arbetssätt är att utgå ifrån de fyra kärnindikatorerna: låg ekonomisk standard, låg inkomststandard, självförsörjning och ekonomiskt bistånd. Dessa kan därefter kompletteras med andra indikatorer beroende på fråga, *till exempel* indikatorer gällande barn vid analys av barns ekonomiska utsatthet, indikatorer relaterade till skuldsättning och boende vid analys av ekonomisk press, samt arbetsmarknads-, utbildnings- och ohälsöindikatorer vid analys av varaktig försörjningsproblematik.

Indikatorer kan också väljas utifrån vägledande frågor som till exempel:

Är det viktigast att synliggöra absolut eller relativ ekonomisk utsatthet?

- Ska indikatorerna ge en bild av kommunen i stort, eller kommundelar?
- Är det intressant att visa en tidslinje, och hur långt bakåt i tiden går det i så fall att följa den aktuella indikatorn?
- Hur aktuellt är indikatorns senaste mätvärde, och vad kan ha förändrats sedan dess?
- Vilka nedbrytningar (exempelvis kön, ålder, hushållstyp) behöver kunna göras, relaterat till de målgrupper vår verksamhet möter eller skulle vilja möta?
- Är indikatorerna som valts ut jämförbara med varandra? (Avser data till exempel samma urval av åldersgrupp?)

3. Kombinera med lokal kunskap

Resultatet som indikatorerna pekar på behöver sättas i relation till den kunskap som finns lokalt om verksamheten och dess insatser, så väl som kännedom om målgruppens behov. Det kan vara kunskap i form av till exempel verksamhetsdata, brukarundersökningar, målgruppskartläggningar, kartläggningar av insatser, individbaserad systematisk uppföljning (ISU), utvärderingar av verksamheten, civilsamhällets kunskap om områden och målgrupper, och så vidare (Socialstyrelsen, 2026; SKR 2026c). När indikatorerna och kunskap om verksamheten sammanställs skapas en bredare bild som ger underlag för analys.

4. Tolka och dra slutsatser

När sammanställningen ska tolkas kan det vara fördelaktigt att samla roller/funktioner som bidrar med olika kunskaper och perspektiv, så väl som kvantitativa data om verksamheten. Givet den bild som indikatorerna tillsammans med kunskap om verksamheten ger av nuläget och utvecklingen går det att ställa sig ett antal frågor, som:

- Går den inledande frågan att besvara med materialet som sammanställts, eller behövs mer kunskap från andra håll? Behöver frågeställningen justeras?
- Går resultatet att tolka entydigt?

- Kan vi identifiera några grundorsaker till varför det ser ut som det gör?
- Vad betyder resultatet för just vår verksamhet?
- Baserat på den kunskap som sammanställts: verkar det finnas ett glapp mellan invånares behov, och det befintliga utbudet av kommunala insatser?
- Vilka insatser behövs mest?
- Behövs invånares perspektiv i tolkningen av resultatet?
- Vad finns för utvecklingsmöjligheter?
- Behövs nya/andra sätt att samverka kring vissa behov eller områden?
- Vad blir nästa steg?

Förekomst och utveckling av ekonomisk utsatthet

Med genomgången av mått och definitioner ovan som grund, redovisas här ett urval av indikatorer som bedömts vara särskilt relevanta och användbara för kommuner. Eftersom ekonomisk utsatthet inte låter sig fångas av ett enda mått innehåller rapporten ett urval av indikatorer som tillsammans ger en mer sammansatt bild av förekomst och utveckling, i Göteborgsregionen jämfört med riket. Först redovisas indikatorer som direkt beskriver ekonomisk situation. Därefter redovisas indikatorer som kan bidra till en bredare analys av ekonomisk utsatthet, till exempel arbetsmarknad, boende, skuldsättning och ohälsa.

Ekonomisk situation

Låg ekonomisk standard och låg inkomststandard

Ekonomisk standard mäts på hushållsnivå utifrån inkomster och familjesammansättning. År 2024 levde 13,1 procent av Sveriges invånare (1 355 416 individer) i hushåll med en låg ekonomisk standard, det vill säga en disponibel inkomst lägre än 60 procent av medianvärdet i befolkningen. Gränsvärdet år 2024 var en disponibel månadsinkomst på 16 363 kr.⁸ Samtidigt bedömdes 3,9 procent (403 521 individer) leva med låg inkomststandard, det vill säga ha svårigheter att betala för levnadsomkostnader. Här varierar gränsvärdet beroende på bostadsort och familjesammansättning. För en ensamstående person utan barn gick gränsen år 2024 vid 10 476 kr, men för hushåll med barn och sammanboende låg gränsen högre.⁹ Gruppen med låg inkomststandard utgör alltså en mindre del av gruppen med låg ekonomisk standard.

I början av 1990-talet låg andelen personer med låg ekonomisk standard under 10 procent. Låg inkomststandard har däremot minskat avsevärt sedan 90-talet, då andelen som högst låg på 18,2 procent (se diagram 1 på nästa sida).

Sedan år 2014 mäts också andelen som *varaktigt* (under referensåret och under två av de tre föregående åren) levt med låg ekonomisk standard och låg inkomststandard. Under det senaste decenniet har den andel av befolkningen som lever med varaktigt låg ekonomisk standard varit ungefär densamma. År 2024 låg andelen på 8,0 procent. Det innebär alltså att runt 60 procent av de personer som har en låg ekonomisk standard har befunnit sig i denna situation under flera år. Även andelen

⁸ Se

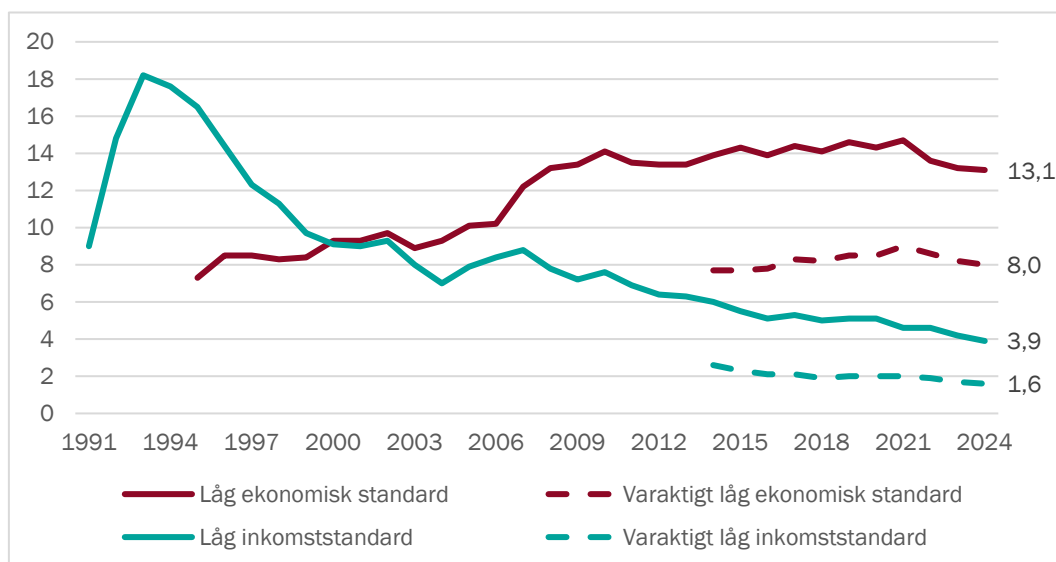
<https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.scb.se%2Fcontentassets%2F894d4afa900f4123aece341cd10e59e2%2Fgransvarden-lag-ekonomisk-standard-19912024.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK>.

⁹ Se

<https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.scb.se%2Fcontentassets%2F894d4afa900f4123aece341cd10e59e2%2Fbaskonsumtion-lag-inkomststandard-20112024.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK>.

personer med varaktigt låg inkomststandard har varit ungefär densamma sedan måttet började användas. År 2024 var andelen 1,6 procent av befolkningen.

Diagram 1. Andel av befolkningen med låg och varaktigt låg ekonomisk standard, samt låg och varaktigt låg inkomststandard, Sverige 1991–2024. ●○

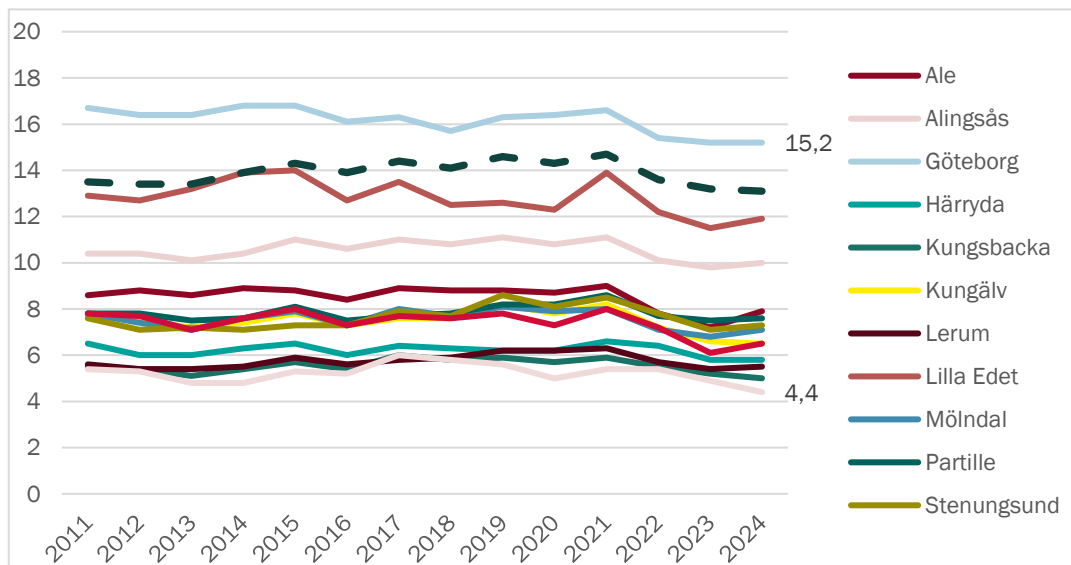

Källa: [SCB](#), [SCB](#) samt [SCB](#)

Utvecklingen av låg ekonomisk standard

I nedanstående diagram och tabeller redovisas låg ekonomisk standard (det relativa måttet) nedbrutet på olika demografiska grupper i Göteborgsregionen. Diagram 2 visar den övergripande trenden mellan 2011 och 2024, där andelen har varit ganska stabil, men ändå minskat marginellt i samtliga 13 kommuner. Bland kommunerna i Göteborgsregionen ligger enbart Göteborg högre än riket. I Lilla Edet och Alingsås ligger andelen runt 10 procent eller högre. Övriga kommuner befinner sig mellan 4 och 8 procent, med Öckerö på lägst nivå.

Diagram 2. Andel av befolkningen med låg ekonomisk standard, 2011–2024. ●

Källa: SCB

Varaktigt låg ekonomisk standard

I tabell 3 redovisas andel och antal personer med låg respektive varaktigt låg ekonomisk standard. I Göteborgsregionen sammantaget rörde det sig 2024 om 121 000 respektive 64 000 personer, där Göteborg stod för ungefär 75 procent i båda fallen. Andelen som befunnit sig i låg ekonomisk standard långvarigt följer mönstret med Göteborg över riksgenomsnittet, Lilla Edet och Alingsås högre än övriga kommuner i Göteborgsregionen, och Öckerö med lägst andel.

Tabell 3. Låg ekonomisk standard, 2024. ●

Kommun	Andel av befolkningen med låg ekonomisk standard	... med varaktigt låg ekonomisk standard	Antal i befolkningen med låg ekonomisk standard	... med varaktigt låg ekonomisk standard
Ale	7,9	4,4	2 543	1 327
Alingsås	10,0	6,0	4 227	2 402
Göteborg	15,2	9,2	89 447	48 448
Härnäs	5,8	3,2	2 288	1 188
Kungsbacka	5,0	2,8	4 234	2 251
Kungälv	6,5	3,7	3 228	1 734
Lerum	5,5	3,0	2 378	1 229
Lilla Edet	11,9	6,9	1 687	916
Mölnadal	7,1	3,7	4 962	2 385
Partille	7,6	4,2	3 063	1 552
Stenungsund	7,3	4,1	2 007	1 066
Tjörn	6,5	3,3	1 034	499
Öckerö	4,4	2,6	556	315
Riket	13,1	8,0	1 355 416	767 865

Källa: SCB samt SCB

Låg ekonomisk standard utifrån härkomst

Utrikes födda är en grupp som är överrepresenterad när det gäller ekonomisk utsatthet. Medan ungefär var tionde inrikes född person i Sverige befann sig i låg ekonomisk standard år 2024, gällde det var fjärde person bland utrikes födda (se tabell 4 nedan).

Förekomsten av ekonomisk utsatthet bland utrikes födda är högre i riket och i Göteborg än i övriga kommuner, men även i Alingsås, Lilla Edet och Stenungsund befinner sig drygt var femte utrikes född invånare i ekonomisk utsatthet. I Öckerö befinner sig betydligt färre (9,9 procent) av utrikes födda i låg ekonomisk standard. I sju av kommunerna är det runt fyra gånger så vanligt med låg ekonomisk standard för utrikes födda jämfört med inrikes födda. Skillnaden mellan inrikes och utrikes födda är minst i Lilla Edet och Göteborg, där andelen med låg ekonomisk standard är relativt stor redan i gruppen inrikes födda.

Tabell 4. Låg ekonomisk standard utifrån härkomst, 2024. ●

Kommun	Inrikes födda, samtliga åldrar, andel (%)	Utrikes födda, samtliga åldrar, andel (%)
Ale	6,2	15,6
Alingsås	8,3	22,6
Göteborg	11,4	24,8
Härnäs	4,4	15,3
Kungälv	5,3	17,0
Kungsbacka	4,0	15,5
Lerum	4,2	15,5
Lilla Edet	9,9	21,2
Mölnådal	5,3	14,7
Partille	5,6	15,4
Stenungsund	5,7	20,1
Tjörn	5,4	17,8
Öckerö	4,0	9,9
Riket	10,1	25,7

Källa: [SCB](#)

Låg ekonomisk standard utifrån kön och familjesammansättning

Ekonomisk utsatthet beräknas på hushållsnivå, det vill säga att standarden antas ligga på samma nivå bland samtliga medlemmar i hushållet. Därför redovisar SCB inte måttet nedbrutet per kön. Folkhälsomyndigheten redovisar dock låg ekonomisk standard för kvinnor och män, baserat på data från SCB, med ett års eftersläpning. Nedan visas låg ekonomisk standard utifrån familjesammansättning. Här synliggörs att kvinnor, både med och utan barn, i högre grad har en låg ekonomisk standard än män. Var tredje ensamstående kvinna med barn i Sverige har en låg ekonomisk standard, jämfört med var femte ensamstående kvinna utan barn. För män är situationen den omvända: fler ensamstående män utan barn befinner sig i låg ekonomisk standard än de som bor med barn. Bland sammanboende är förekomsten av låg ekonomisk standard betydligt lägre än bland ensamboende. Det gäller även gruppen som är sammanboende med barn.

Tabell 5. Låg ekonomisk standard utifrån familjesammansättning, 2024. ●

Kommun	Ensamstående personer				Sammanboende personer	
	Ensamstående kvinnor utan barn	Ensamstående män utan barn	Ensamstående kvinnor med barn	Ensamstående män med barn	Sammanboende utan barn	Sammanboende med barn
Ale	17,7	13,1	26,4	11,6	2,1	5,3
Alingsås	18,1	17,4	33,8	16,1	2,2	6,4
Göteborg	20,3	21,7	33,7	20,2	4,7	10,5
Härryda	15,2	13,9	19,2	9,1	2,1	3,1
Kungälv	16,6	14,4	22,9	11,4	1,4	3,8
Kungsbacka	13,9	11,8	19,1	8,0	1,5	2,8
Lerum	16,2	13,8	19,9	10,2	1,6	3,0
Lilla Edet	23,9	19,0	41,2	20,5	3,5	7,0
Mölnadal	14,3	13,4	22,8	10,3	2,0	4,3
Partille	15,3	13,1	24,7	10,4	2,5	4,8
Stenungsund	16,4	13,4	26,0	11,1	2,0	4,1
Tjörn	15,8	12,0	26,4	14,5	1,6	4,7
Öckerö	16,8	12,2	19,7	6,6	0,8	2,7
Riket	20,5	20,1	33,8	18,6	3,7	9,4

Källa: [SCB](#). Kommentar: Gäller personer 20 år och över, med hemmaboende barn 0–19 år.

Låg ekonomisk standard utifrån ålder

Förekomsten av låg ekonomisk standard varierar utifrån ålder och är vanligast bland barn och unga vuxna, så även i de flesta av Göteborgsregionens medlemskommuner. Gruppen 80 år och äldre lever i högre grad med låg ekonomisk standard jämfört med gruppen i pensionsålder och upp till 79 år.

Tabell 6. Låg ekonomisk standard efter ålder, 2024. ●

Kommun	0–19 år	20–29 år	30–49 år	50–64 år	65–79 år	80+ år
Ale	9,7	8,0	7,9	5,9	6,2	9,6
Alingsås	12,9	12,6	10,6	6,8	6,5	10,5
Göteborg	19,9	18,7	14,5	11,5	10,5	11,2
Härryda	6,0	7,7	6,1	4,3	5,0	8,0
Kungälv	7,2	8,2	6,8	5,0	4,5	9,4
Kungsbacka	5,5	6,2	5,3	3,4	4,0	7,6
Lerum	5,5	6,8	5,8	4,2	4,6	7,7
Lilla Edet	16,1	12,0	12,2	8,5	9,4	11,6
Mölnadal	7,8	8,9	7,2	5,1	5,9	8,3
Partille	8,8	9,2	8,0	5,3	6,4	8,1
Stenungsund	9,0	8,9	7,6	5,0	5,5	8,7
Tjörn	8,9	7,8	7,2	4,5	3,9	9,2
Öckerö	4,5	4,7	5,1	2,8	3,7	8,0
Riket	17,1	17,4	13,5	9,1	8,6	12,1

Källa: [SCB](#)

Låg ekonomisk standard utifrån sysselsättning

Bland personer som inte förvärvsarbetar har 37 procent i Sverige en låg ekonomisk standard. Den andelen är dock lägre i alla kommuner i Göteborgsregionen utom Göteborg. Även när det gäller låg ekonomisk standard bland förvärvsarbetande är andelen lägre i kommunerna i Göteborgsregionen jämfört med riksgenomsnittet, förutom i Göteborg.

Tabell 7. Låg ekonomisk standard utifrån sysselsättning, 2024. ●

Kommun	Förvärvs- arbetande	Icke förvärvs- arbetande	Grupper av icke förvärvsarbetande					
			Studerande	Arbetslösa	Sjuka	Pensionärer	Föräldra- lediga	Övriga ej förvärvs- arbetande
Ale	2.7	25.5	14.1	37.5	23.1	9.1	24.1	36.2
Alingsås	3.6	32.3	22.0	48.0	29.6	15.3	34.7	42.6
Göteborg	5.2	39.3	30.6	48.5	32.3	16.6	38.4	53.1
Härryda	1.8	23.0	13.3	41.8	21.2	10.6	20.1	33.5
Kungälv	1.8	18.6	11.4	27.0	20.1	6.6	16.0	26.7
Kungsbacka	2.2	25.3	16.5	35.6	28.8	8.9	18.0	35.4
Lerum	2.1	21.4	12.9	33.4	23.3	8.4	16.6	28.4
Lilla Edet	4.6	31.3	16.6	i.u.	28.1	15.8	26.9	44.9
Mölnadal	2.3	25.4	15.9	38.6	23.9	6.9	22.6	37.4
Partille	2.8	25.2	14.5	35.7	22.4	10.9	23.6	36.7
Stenungsund	2.5	25.7	13.0	i.u.	25.9	11.8	24.7	36.1
Tjörn	2.2	21.9	16.2	i.u.	16.9	5.7	20.0	33.9
Öckerö	1.4	15.1	7.8	i.u.	13.3	7.2	18.2	23.4
Riket	4,8	37,4	29,9	49,1	31,6	13,7	i.u.	49,4

Källa: [SCB](#). Kommentar: I tabellen omfattar "icke förvärvsarbetande" grupperna studerande, arbetslösa, sjuka, pensionärer, föräldralediga samt övriga ej förvärvsarbetande. Tabellen avser personer 20–65 år.

Sammanfattningsvis är de grupper som sticker ut när det gäller låg ekonomisk standard utrikes födda, barn och unga, ensamstående kvinnor med barn, och icke förvärvsarbetande. Detta mönster går igen nationellt så väl som i Göteborgsregionen.

Låg och varaktigt låg inkomststandard

Sett till *låg inkomststandard* omfattas en lägre andel av befolkningen än den med låg ekonomisk standard. Låg inkomststandard räknas även det ut på hushållsnivå och var gränsen går skiljer sig åt beroende på bostadsort och familjesammansättning. Om hushållets disponibla inkomst, det vill säga samtliga inkomster (inklusive sociala ersättningar och bidrag) som finns kvar efter skatt, är lägre än summan för den beräknade baskonsumtionen nedan, beräknas hushållets medlemmar inte ha råd med nödvändiga levnadsomkostnader.

I Göteborg har 4,9 procent av invånare en låg inkomststandard, medan Lilla Edet ligger på samma nivå som riket, 3,9 procent. I resterande kommuner i Göteborgsregionen är andelen lägre. Andelen med varaktigt låg inkomststandard i Göteborg är 2,0 procent. I övriga kommuner i Göteborgsregionen är andelen mellan 0,3 och 1,5 procent, vilket är under rikssnittet. När det gäller Göteborgsregionens mindre kommuner som Tjörn och Öckerö är det dock viktigt att notera att andelen kan fluktuera mer än i de större kommunerna, utifrån att ett mindre antal människor befinner sig i gruppen med låg inkomststandard.

Tabell 8. Låg inkomststandard i GR:s medlemskommuner jämfört med riket, 2024. ●

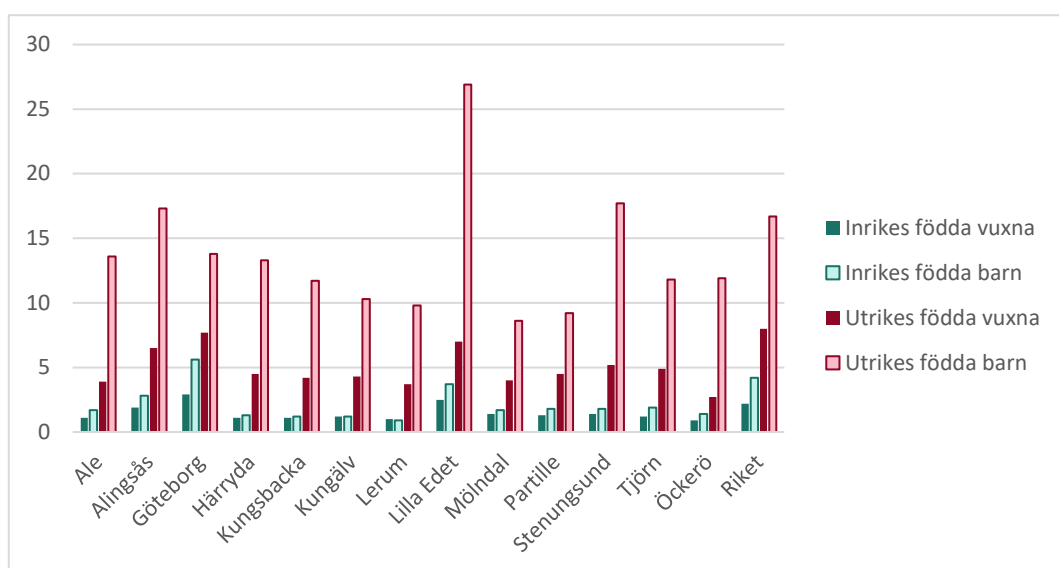
Kommun	Andel av befolkningen med låg inkomststandard	Antal i befolkningen med låg inkomststandard	Andel av befolkningen med varaktigt låg inkomststandard	Antal i befolkningen med varaktigt låg inkomststandard
Ale	1,9	612	0,8	241
Alingsås	2,8	1 184	1,3	520
Göteborg	4,9	28 835	2,0	10 532
Härryda	1,7	670	0,6	223
Kungsbacka	1,5	1 270	0,6	482
Kungälv	1,6	795	0,5	234
Lerum	1,3	562	0,4	164
Lilla Edet	3,9	553	1,5	199
Mölnadal	2,1	1 468	0,7	451
Partille	2,2	887	0,8	296
Stenungsund	2,1	577	0,8	208
Tjörn	1,8	286	0,5	76
Öckerö	1,2	152	0,3	36
Riket	3,9	403 521	1,6	153 573

Källor: [SCB](#) samt [SCB](#)

Låg inkomststandard utifrån ålder och härkomst

I diagram 3 syns skillnaden mellan inrikes respektive utrikes födda barn och vuxna. Utrikes födda barn är en grupp som sticker ut särskilt i Lilla Edet, där 26,9 procent befinner sig i låg inkomststandard, jämfört med 16,7 procent i riket. Även i Stenungsund och Alingsås är andelen utrikes födda barn med låg inkomststandard högre än i riket. I samtliga Göteborgsregionens kommuner är dock andelen utrikes födda vuxna med låg inkomststandard lägre än rikssnittet. Att en större andel barn har låg inkomststandard jämfört med vuxna gäller också för inrikes födda i de flesta, men inte alla, av Göteborgsregionens kommuner.

Diagram 3. Andel i befolkningen med låg inkomststandard utifrån ålder och härkomst, 2024. ●

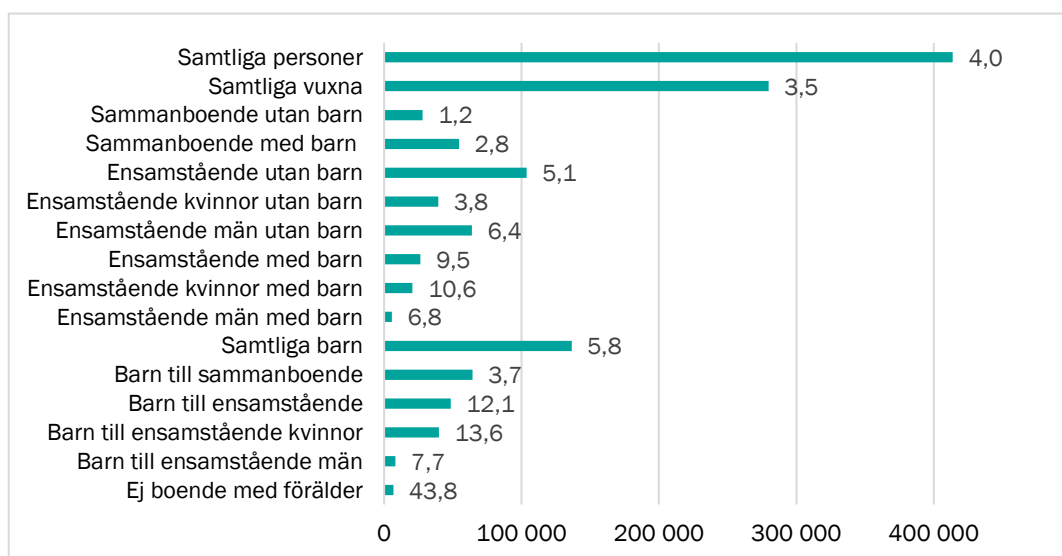

Källa: [SCB](#). Barn avser här personer 0–19 år, och vuxna avser personer 20 år och äldre.

Låg inkomststandard utifrån hushållstyp

Bland olika hushållstyper är låg ekonomisk standard vanligast förekommande (9,3 procent) bland ensamstående kvinnor med barn 0–19 år. Bland kvinnor med barn är det vanligare att befinna sig i låg inkomststandard än bland kvinnor utan barn. För män gäller dock det omvända, det är vanligare med låg inkomststandard bland män utan barn. Gruppen ensamstående män utan barn och med låg inkomststandard är relativt stor, och omfattar drygt 63 000 personer i riket, medan gruppen ensamstående kvinnor med barn och låg inkomststandard omfattar knappt 21 000 personer. Minst vanligt är låg inkomststandard hos de hushåll som är sammanboende utan barn, där andelen är 1,2 procent.

Diagram 4. Låg inkomststandard bland olika hushållstyper i riket, 2024. Antal och andel (%).

Källa: SCB. Storleken på stapeln motsvarar *antalet* personer med låg inkomststandard i respektive hushållstyp. Av samtliga personer i riket befinner sig alltså 4,0 procent, vilket motsvarar ca 414 000 personer, i låg inkomststandard.

Låg ekonomisk standard och låg inkomststandard på kommunnivå (RegSO)

Kärnindikatorerna låg ekonomisk standard och låg inkomststandard är möjliga att bryta ned på kommunnivå (regionala statistikområden, RegSO), i ålder respektive kön. När det gäller nedbrytningen i kvinnor och män, som finns tillgänglig via Folkhälsomyndigheten, publiceras denna ett år senare än SCB:s statistik.¹⁰ I tabellen nedan används Mölndals stad som exempel på kommunalsstatistik gällande låg ekonomisk standard.

¹⁰ I skrivande stund (våren 2026) fanns statistik på låg ekonomisk standard och låg inkomststandard på RegSO-nivå offentligt tillgänglig via SCB (nedbrutet på ålder och gällande år 2024), samt via Folkhälsomyndigheten (nedbrutet på kön och gällande år 2023).

Tabell 9. Låg ekonomisk standard på kommunnivå, nedbrutet på ålder, andel (%) respektive antal, 2024. ●

Kommundel (Mölnads stad)	Samtliga åldrar	0–19 år	20–64 år	65+ år
Balltorp	11	15	10	9
Bifrost	10	15	9	9
Bifrost-Pedagogen	6	5	6	6
Bosgården	12	18	11	12
Eklanda	4	5	4	8
Forsåker	4	2	4	6
Hällesåker	4	4	3	8
Jungfruplatsen-Solängen	10	12	10	9
Krokslätt	8	9	8	6
Kålleröd centrum	14	19	13	12
Kålleröd västra	5	5	5	6
Kålleröd östra	3	3	4	3
Lackarebäck västra	9	12	8	8
Lackarebäck-Kikås	2	2	3	2
Lindome centrum	10	13	10	7
Lindome västra	3	4	3	3
Lindome östra	4	4	4	6
Mölnad centrum	9	14	8	7
Rävekärr-Kikås	8	9	8	7
Toltp	4	2	4	5
Åby	9	11	9	11
Åby-Stallbacken	8	9	8	7
Mölnads stad totalt	7	8	7	7

Källa: [SCB](#). Statistiken är nedbruten på regionala statistikområden (RegSO).

Kommundelsdata kan även redovisas i antal, som i tabell 10 nedan. Här har det totala antalet barn som befinner sig i låg ekonomisk standard räknats fram utifrån det totala antalet barn i kommundelen. Balltorp och Kålleröd centrum används som exempel för att visa på att antalet barn med låg ekonomisk standard kan vara fler i ett område, även om andelen är mindre, vilket gör både andel och antal relevant att uppmärksamma.

Tabell 10. Låg ekonomisk standard bland barn på kommunnivå, 2024. Jämförelse av antal och andel i två kommundelar. ●

Kommundel (Mölnads stad)	Låg ekonomisk standard hos samtliga invånare (%)	Låg ekonomisk standard hos barn (%)	Totalt antal barn i kommundelen	Antal barn med låg ekonomisk standard
Balltorp	11	15	1 125	169
Kålleröd centrum	14	19	439	83

Källa: [SCB](#)

I tabell 11 nedan redovisas hur låg ekonomisk standard respektive inkomststandard kan brytas ned på kön på kommunnivå. I exemplet med Kungälv kommundelar syns ett mönster där låg ekonomisk standard (det relativa måttet på ekonomisk utsatthet) är vanligare bland kvinnor i samtliga kommundelar utom Kungälv nordöstra landsbygden. Däremot är låg inkomststandard (det absoluta måttet)

vanligare bland män i 6 av 11 kommundelar. Det här mönstret går igen på nationell nivå.

Tabell 11. Andel med låg ekonomisk standard och låg inkomststandard på kommunnivå per kön, 2024. ●

Kommundel (Kungälv kommun)	Låg ekonomisk standard		Låg inkomststandard	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Kode	4,3	1,9	0,5	1,0
Komarken norra	18,4	16,0	3,7	4,7
Komarken södra	4,5	4,3	0,3	0,2
Kungälv centrala	8,2	6,3	1,6	2,0
Kungälv centrala landsbygden	5,0	4,8	1,1	2,1
Kungälv kust	4,0	3,3	1,3	1,1
Kungälv nordöstra landsbygden	4,1	4,1	1,4	0,8
Kungälv norra	5,1	4,2	1,0	0,9
Romelanda	5,5	3,5	1,2	1,3
Ytterby centrala	8,0	7,5	1,3	1,3
Ytterby krans	3,7	3,4	0,6	0,8
Kungälv kommun totalt	6,9	5,6	1,4	1,6
Riket	11,9	10,8	3,0	3,5

Källa: [Folkhälsomyndigheten](#) samt [Folkhälsomyndigheten](#)

Kort om ekonomisk situation

Under de senaste 25 åren har andelen med **låg ekonomisk standard** ökat, medan andelen med **låg inkomststandard** har minskat. Sedan år 2021 har dock även andelen med låg ekonomisk standard minskat. Utvecklingen av låg ekonomisk standard och låg inkomststandard pekar på att färre invånare har det svårt i absoluta termer, men att klyftorna har vidgats och andelen som halkar efter det omgivande samhället har ökat.

Cirka 13 procent av Sveriges befolkning beräknas år 2024 ha en låg ekonomisk standard (mindre än 60 procent av medianinkomsten). I kommunerna i Göteborgsregionen, förutom i Göteborg, är andelen lägre. För 8 procent har situationen varit långvarig.

Några grupper är överrepresenterade bland dem med låg ekonomisk standard:

- utrikes födda
- ensamstående kvinnor med barn
- barn och unga
- icke förvärvsarbetande, framför allt arbetslösa.

Mönstren som finns på riksnivå går igen i Göteborgsregionen, men förekomsten i de 13 kommunerna är lägre.

Nästan fyra procent av Sveriges befolkning beräknas ha en låg inkomststandard, det vill säga att inte ha råd med nödvändiga levnadsomkostnader. För knappt två procent har situationen varit långvarig.

Även när det gäller låg inkomststandard sticker utrikes födda, barn och ensamstående kvinnor med barn ut. Andelen utrikes födda barn (0–19 år) med låg inkomststandard varierade i Göteborgsregionens kommuner mellan ca 9 och 27 procent, jämfört med riksgenomsnittet på knappt 17 procent.

Inkomst och inkomstfördelning

Inkomstnivån hos invånare, och hur nivåerna fördelar sig på befolkningsnivå, ger en bild av befolkningens ekonomiska förutsättningar. Den kan synliggöra var i kommunen invånare har låga inkomster, vilka grupper som är överrepresenterade och hur utvecklingen har sett ut. Många av SCB:s inkomstmått kan brytas ned på olika grupper utifrån till exempel kön, ålder och antal år i Sverige.

Ett sätt att få en bild av inkomsten hos befolkningsgrupper i större risk för ekonomisk utsatthet är att använda måttet medelinkomst för olika delar av befolkningen, så kallade fraktiler. Till exempel kan befolkningen delas in i tiondelar, och medelinkomsten tas fram för den tiondel av befolkningen som tjänar minst. Tas medelinkomsten även fram för den tiondel som tjänar mest får vi en tydligare bild av inkomstspridningen i kommunen. Ett annat mått är medianinkomsten, den ”mittersta” inkomsten i spridningen mellan kommuninvånare. Medianen ger en bild av den centrala tendensen, medan ett medelvärde kan påverkas starkt av avvikande värden.

I tabell 12 nedan visas medelinkomsten för samtliga invånare mellan 20 och 65 år, samt medianinkomsten för två grupper av invånare: den tiondel av invånarna som tjänar minst respektive mest. Inkomsterna hos de 10 procent som tjänar minst (decil 1), är allra lägst i Göteborg. I de övriga 12 kommunerna i Göteborgsregionen ligger medelinkomsten för decil 1 betydligt högre, och högre än riksgenomsnittet. Medianinkomsten är något lägre i Lilla Edet än i riket, och högst i Härryda. I tio av Göteborgsregionens medlemskommuner är medelinkomsten för decil 10, de 10 procent som tjänar mest, högre än rikssnittet. Allra högst är den i Kungsbacka.

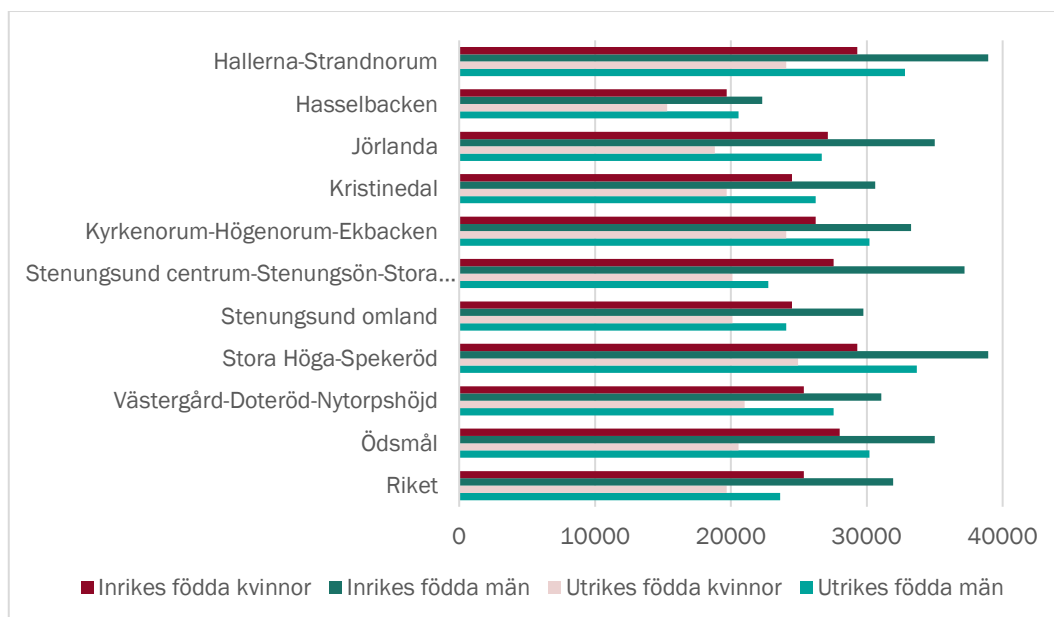
Tabell 12. Högsta och lägsta medelinkomst samt medianinkomst (netto) 2024. ●

Kommun	Medelinkomst för decil 1	Medianinkomst samtliga invånare	Medelinkomst för decil 10
Ale	13 161	27 733	46 273
Alingsås	13 344	26 421	47 175
Göteborg	10 629	26 231	48 950
Härryda	13 994	31 256	56 253
Kungsbacka	14 438	30 838	58 735
Kungälv	14 272	29 090	50 495
Lerum	14 315	30 654	53 578
Lilla Edet	12 169	25 667	42 505
Mölnadal	13 235	29 806	52 784
Partille	13 032	29 631	53 821
Stenungsund	13 829	29 237	51 666
Tjörn	13 919	28 218	51 001
Öckerö	14 136	28 745	52 954
Riket	11 865	25 913	48 396

Källa: [SCB](#). Tabellen visar nettointkomst, det vill säga efter skatt, för invånare 20+ år. Värdet är omräknat från ett årsvärde till ett månadsvärde.

I diagram 5 nedan ges ett exempel på hur inkomst kan redovisas på kommunnivå, nedbrutet på både kön och härkomst, med Stenungsunds kommun som exempel. Inkomst angett i antal prisbasbelopp per år har här räknats om till kronor per månad för ökad tydlighet. I exemplet framgår att män tjänade mer än kvinnor, oavsett härkomst, i sju av Stenungsunds tio kommundelar. I riket som helhet tjänade dock inrikes födda kvinnor något mer än utrikes födda män, vilket även gäller tre av de redovisade kommunområdena i Stenungsund.

Diagram 5. Disponibel inkomst per månad (kr), per kön och härkomst, Stenungsunds kommun 2023. ●

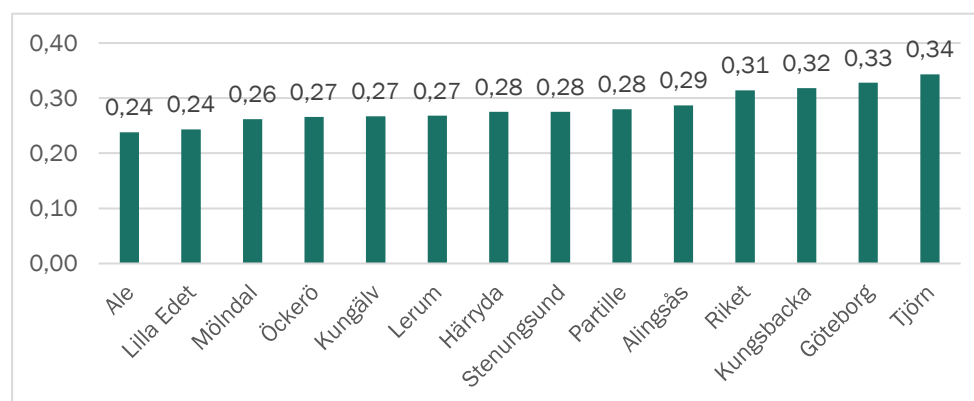

Källa: [SCB](#)

Inkomstspridning

En annan indikator på inkomstspridningen i befolkningen är gini-koefficienten. Här innebär 1 maximalt ojämn fördelning av inkomster och 0 en helt jämn fördelning. Fördelningen var mer ojämn än riksgenomsnittet i Tjörn, Göteborg och Kungsbacka år 2024.

Diagram 6. Gini-koefficienten, 2024. ●

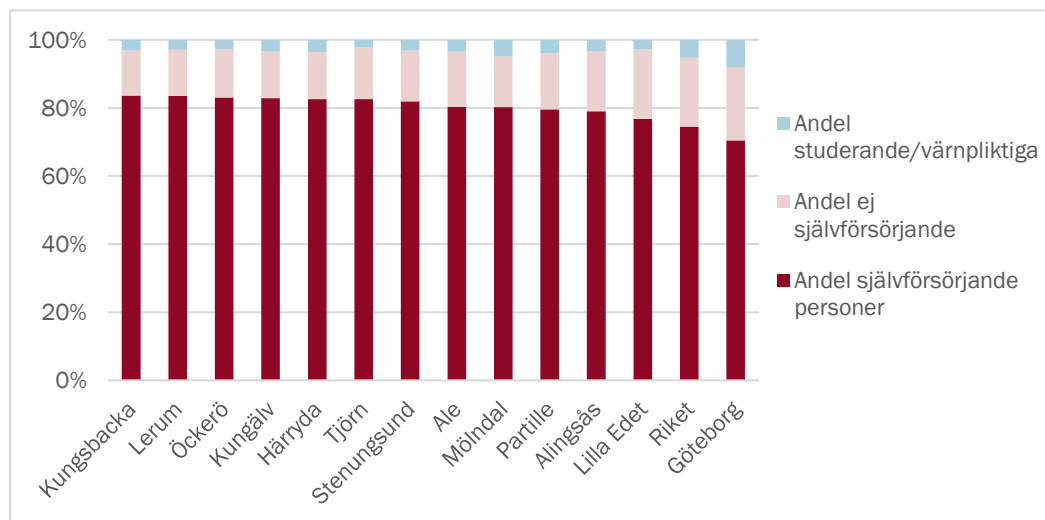
Källa: [SCB](#)

Självförsörjning

Måttet självförsörjning ger en bild av hur hög grad av kommunens invånare som tjänar minst tre inkomstbasbelopp under ett år, vilket år 2024 motsvarade en månadsinkomst på 19 050 kr. Studerande och värnpliktiga räknas inte in i självförsörjande utan betraktas som en egen kategori. År 2024 var 74,5 procent av

Sveriges invånare självförsörjande. I Göteborg var siffran 70,5 procent. Övriga kommuner i Göteborgsregionen låg över rikssnittet, mellan 76,7 och 83,6 procent.

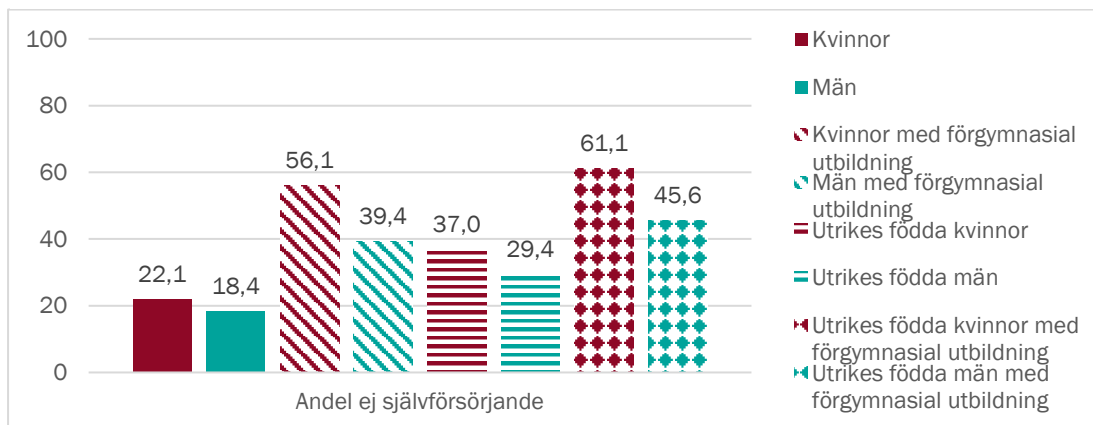
Diagram 7. Självförsörjning, 2024. ●

Källa: SCB. Avser personer 20–65 år.

Självförsörjning kan också redovisas nedbrutet på olika grupper. Diagram 8 illustrerar hur en sådan nedbrytning kan ske i flera steg. Kvinnor är sammantaget i lägre grad självförsörjande än män. Könsskillnaden är dock större bland dem med förgymnasial utbildning. Bland utrikes födda är könsskillnaden också betydligt större om variabeln utbildningsnivå läggs till. Ytterligare en variabel möjlig att addera är ålder. Genom att kombinera variablerna på lokal nivå skapas en mer djupgående bild av i vilka grupper utsattheten är som störst; ett sorts intersektionellt förhållningssätt.

Diagram 8. Icke självförsörjande i olika befolkningsgrupper och kön, riket 2024. ●

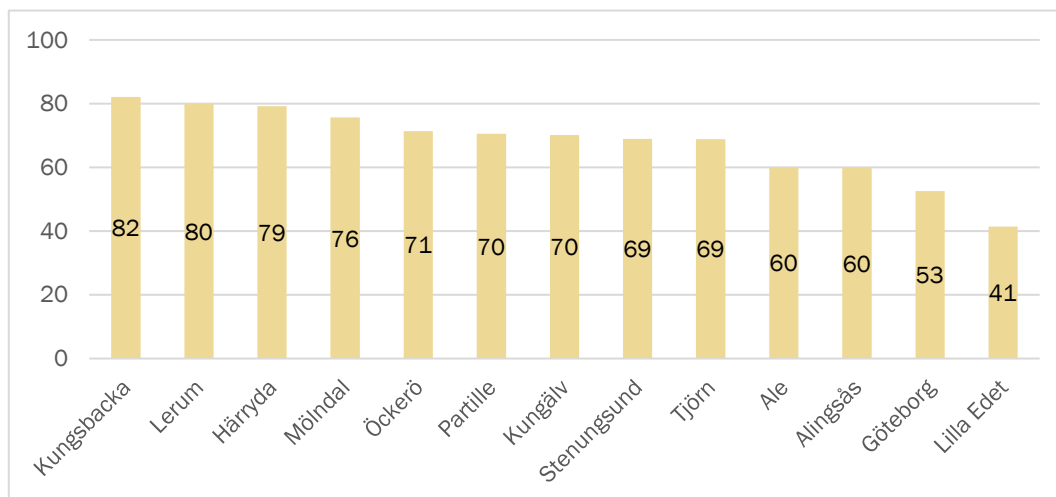

Källa: SCB

Socioekonomiskt index

Socioekonomiskt index ger en bild av den socioekonomiska situationen hos befolkningen i stort. Måttet väger samman mediannettoinkomsten med arbetslöshet, sysselsättningsgrad, ohälsotal samt andel invånare med eftergymnasial utbildning och ger ett värde mellan 0 och 100, där ett högt värde innebär en stark socioekonomi. Här ligger Kungälv högst av kommunerna i Göteborgsregionen med värdet 82, och Lilla Edet lägst på 41.

Diagram 9. Socioekonomiskt index, 2024. 1

Källa: [Kolada](#)

Kort om inkomst och inkomstfördelning

Inkomsterna i Göteborgsregionen är med några undantag högre än medianen i riket. Hos den tiondel av befolkningen som tjänar minst ligger Göteborg under rikssnittet, men de andra kommunerna i Göteborgsregionen betydligt högre.

I majoriteten av GR:s medlemskommuner är **inkomstspridningen** (gini-koefficienten) jämnare än i riket i stort.

Andelen personer som är **självförsörjande** är högre i kommunerna i Göteborgsregionen än i riket, undantaget Göteborg.

I en sammanvägd bild av inkomst, arbetslöshet, sysselsättning, ohälsotal och eftergymnasial utbildning genom måttet **socioekonomiskt index** syns en stor variation mellan kommunerna i Göteborgsregionen, där Lilla Edet ligger på hälften av värdet i Kungälv.

Trots att Göteborgsregionens kommuner i stort har höga inkomstnivåer och starka socioekonomiska förutsättningar finns en betydande spridning mellan kommunerna där storstaden Göteborg sticker ut.

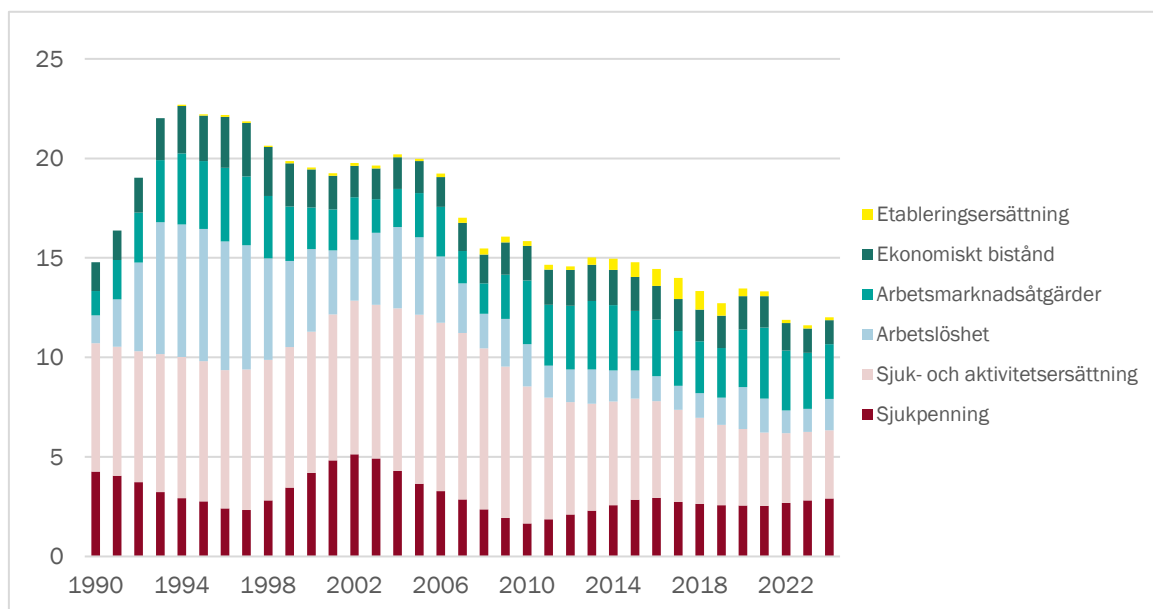
Sociala ersättningar och bidrag

Den som inte har möjlighet att försörja sig själv kan ha rätt till olika ersättningar från stat och kommun. Sociala ersättningar och bidrag är SCB:s samlingsbegrepp för statliga och kommunala transfereringar. Ersättningar som riktas till arbetssökande delas av SCB upp i ersättningar vid arbetslöshet (arbetslöshetsersättning som betalas ut via privata eller statliga arbetslöshetskassor) och ersättningar kopplade till arbetsmarknadsåtgärder (kvarstående sökande i program på Arbetsförmedlingen, vilka ersätts via Försäkringskassan). Sjukpenning är en tidsbegränsad ersättning vid nedsatt arbetsförmåga, medan sjukersättning är mer permanent. Aktivitetsersättning är en särskild ersättningsform för unga vuxna med nedsatt arbetsförmåga. Även sjukpenning, sjukersättning och aktivitetsersättning betalas ut av Försäkringskassan.

Hur dessa ersättningssystem utvecklas över tid påverkas av strukturella förändringar i samhället, som konjunkturen och villkoren för sociala försäkringssystem. Under 1990-talet låg flera av ersättningstyperna på högre nivåer än idag.

När ersättningssystemen redovisas bredvid varandra är det vanligt att räkna om mottagandet till helårsekvivalenter, vilket motsvarar en person som försörjs med full ersättning under ett år. År 2024 försörjdes motsvarande 12 procent av befolkningen av någon typ av offentligt ersättningssystem. 3,4 procent av befolkningen försörjdes av sjuk- och aktivitetsersättning, 2,9 procent av sjukpenning och 2,8 procent av ersättningar kopplade till arbetsmarknadsåtgärder. Andelen helårspersoner med ekonomiskt bistånd har minskat och var år 2024 1,2 procent.

Diagram 10. Sociala ersättningar i helårsekvivalenter, 1990–2024. 🕒

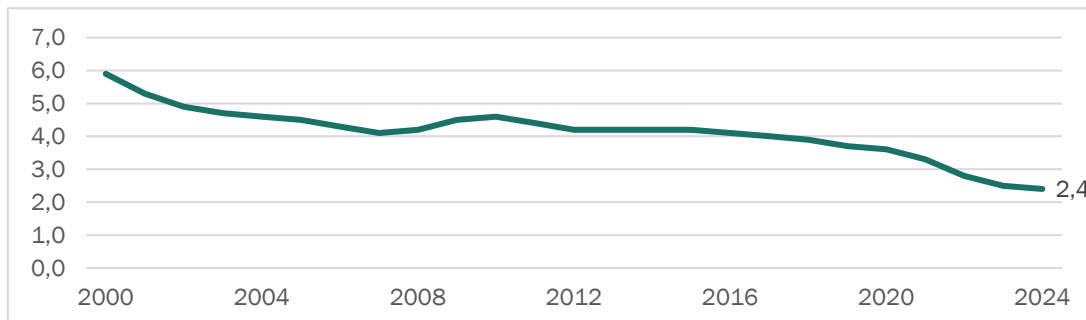

Källa: SCB via [Ekonomifakta](#)

Ekonomiskt bistånd

I diagram 11 nedan visas andelen invånare i Sverige som har mottagit ekonomiskt bistånd under året, mellan år 2000 och 2024. Andelen har minskat från 5,9 till 2,4 procent. Ungefär 145 500 hushåll mottog ekonomiskt bistånd någon gång under år 2024.

Diagram 11. Andel invånare med ekonomiskt bistånd, 2000–2024. ●

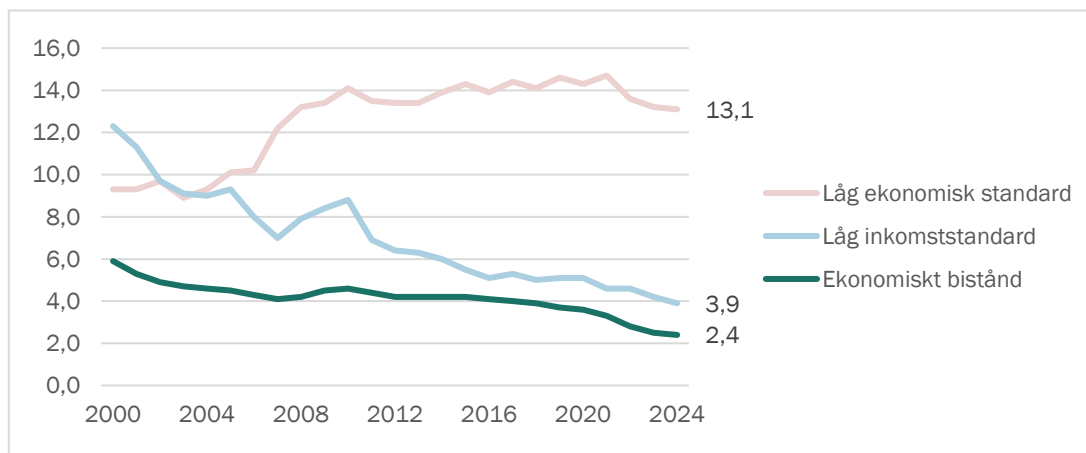

Källa: [Socialstyrelsen](#)

I diagram 12 nedan syns att andelen med låg inkomststandard (det absoluta måttet) låg högre än andelen med låg ekonomisk standard (det relativa måttet) i början av 00-talet. En mindre andel av befolkningen än idag tjänade alltså mindre än 60 procent av medianen, samtidigt som fler bedömdes ha en inkomst som inte täckte nödvändiga levnadsomkostnader. Det förklaras av att när medianinkomsten sjunker sänks också gränsvärdet för låg ekonomisk standard, vilket gör att färre individer ingår i gruppen, ett faktum som visar på relativa fattigdomsmåttets otillräcklighet när det gäller att ge en entydig bild av förekomsten av ekonomisk utsatthet (jfr Mood, 2025). Även det absoluta måttet låg inkomststandard har problematiserats av forskare som menar att det beräknas på ett sätt som underskattar förekomsten (Salonen i Rädda barnen, 2025).

När det gäller förekomsten av ekonomiskt bistånd ligger nivån närmare andelen med låg inkomststandard än den gjorde i början av 00-talet. År 2024 bedömdes 3,9 procent av befolkningen ha en låg inkomststandard, och 2,4 procent mottog ekonomiskt bistånd. Det skulle kunna innebära att en större del av gruppen med låga inkomster har erhållit försörjningsstöd. Det är dock inte säkert att alla som erhållit ekonomiskt bistånd tillhör gruppen med låg inkomststandard, eller att alla med låg inkomststandard skulle vara berättigade till ekonomiskt bistånd. Utifrån dessa brasklappar ska diagram 13 nedan om utvecklingen av låg ekonomisk standard, låg inkomststandard och ekonomiskt bistånd tolkas med försiktighet.

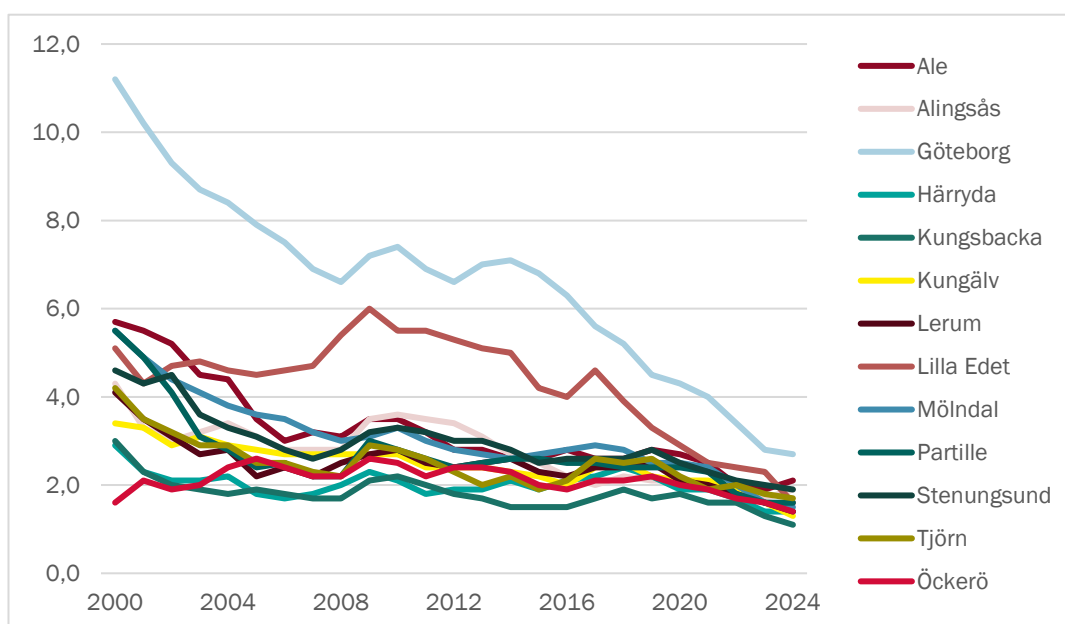
Diagram 12. Utveckling av låg ekonomisk standard, låg inkomststandard respektive mottagande av ekonomiskt bistånd, 2000–2024. ●

Källa: [Socialstyrelsen](#) samt [SCB](#)

Diagram 13 nedan visar utvecklingen av andelen biståndsmottagare i befolkningen i kommunerna i Göteborgsregionen. Tydligast minskning ses i Göteborg. Där har andelen minskat från 11,2 procent till 2,7. I övriga kommuner i Göteborgsregionen var andelen år 2024 mellan 1,1 och 2,1 procent.

Diagram 13. Andel i befolkningen som mottagit ekonomiskt bistånd under året, 2000–2024. ●

Källa: [SCB](#)

I tabellen nedan jämförs andelen biståndsmottagare med andelen som lever med låg ekonomisk standard respektive låg inkomststandard. I alla kommuner i Göteborgsregionen utom Ale och Lerum överstiger andelen med låg inkomststandard andelen mottagare av ekonomiskt bistånd. I samtliga kommuner i Göteborgsregionen liksom i riket är andelen med låg ekonomisk standard större än andelen med ekonomiskt bistånd. Det skulle kunna innebära att det finns kommuninvånare som

befinner sig i ekonomisk utsatthet men som antingen inte ansöker om försörjningsstöd, eller inte bedöms vara berättigade till det.

Tabell 13. Andel biståndsmottagare, invånare med låg inkomststandard samt invånare med låg ekonomisk standard, 2024. ●

Kommun	Biståndsmottagare totalt	Invånare med låg inkomststandard (relativt mått)	Invånare med låg ekonomisk standard (absolut mått)
Ale	2,1	1,9	7,9
Alingsås	1,9	2,8	10,0
Göteborg	2,7	4,9	15,2
Härryda	1,4	1,7	5,8
Kungsbacka	1,1	1,5	5,0
Kungälv	1,3	1,6	6,5
Lerum	1,4	1,3	5,5
Lilla Edet	1,6	3,9	11,9
Mölnadal	1,5	2,1	7,1
Partille	1,6	2,2	7,6
Stenungsund	1,9	2,1	7,3
Tjörn	1,7	1,8	6,5
Öckerö	1,4	1,2	4,4
Riket	2,4	3,9	13,1

Källa: [Socialstyrelsen](#), [SCB](#)

Försörjningshinder

För personer som erhåller försörjningsstöd registrerar handläggaren det huvudsakliga försörjningshindret. I tabell 14 nedan redovisas antalet personer med respektive försörjningshinder per kommun. Försörjningshindren har grupperats i arbetslöshet (arbetslösa samt arbetslösa med etableringsersättning), sjukdom/ohälsa (sjukskrivna med läkarintyg samt sjuk- eller aktivitetsersättning), sociala skäl och övrigt (pension eller äldreförsörjningsstöd, ensamkommande ungdom, arbetar deltid ofrivilligt, arbetar heltid, utan försörjningshinder samt uppgift saknas). Genomgående gäller att arbetslöshet är det mest förekommande försörjningshindret.

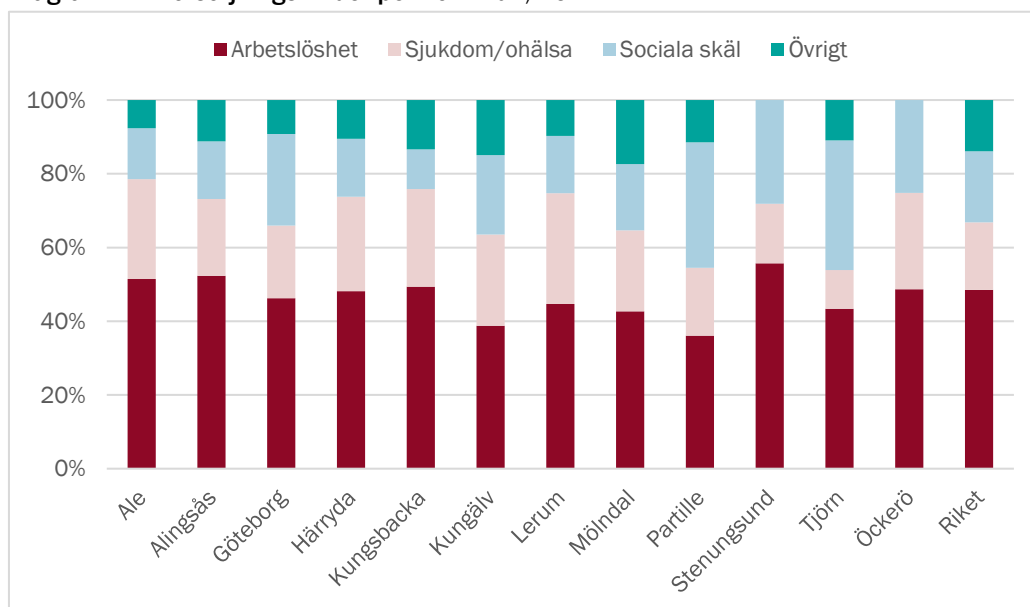
Tabell 14. Försörjningshinder per kommun, 2024 (antal). ⓘ

Kommun	Arbetslöshet	Sjukdom/ ohälsa	Sociala skäl	Övrigt	Totalt*
Ale	209	110	56	31	409
Alingsås	281	112	84	60	537
Göteborg	5 266	2 250	2 830	1 046	11 392
Härryda	169	90	55	37	355
Kungsbacka	262	141	57	71	536
Kungälv	169	108	94	65	436
Lerum	175	118	61	38	405
Lilla Edet	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Mölnadal	320	164	135	130	749
Partille	173	88	163	55	483
Stenungsund	162	47	82	i.u.	338
Tjörn	79	19	64	20	188
Öckerö	56	30	29	i.u.	131
Riket	78 285	29 518	31 144	22 388	161 335

Källa: [Socialstyrelsen](#), egen gruppering. *Totalsumman kan inkludera sekretesskryssade poster som inte inkluderats i någon av kategorierna. Uppgift saknas för Lilla Edet år 2024.

I diagram 14 nedan redovisas försörjningshindren som andelar av totalen, med samma gruppering som ovan. Andelen vars främsta försörjningshinder bedömdes vara arbetslöshet varierade mellan 36 och 52 procent i kommunerna i Göteborgsregionen, jämfört med 49 procent i riket. Andelen med sjukdom och ohälsa som främsta försörjningshinder var större i de flesta av GR:s medlemskommuner jämfört med 18 procent i riket, undantaget Tjörn, Stenungsund och Partille.

Diagram 14. Försörjningshinder per kommun, 2024. ⓘ

Källa: [Socialstyrelsen](#). Uppgift saknas för Lilla Edet år 2024.

Långvarigt ekonomiskt bistånd

Andelen långvariga biståndsmottagare, det vill säga de invånare 18 år eller äldre som erhållit ekonomiskt bistånd under 10–12 av årets månader, ligger i Göteborgsregionen under rikssnittet på 1,0 procent av befolkningen, undantaget Göteborg där andelen är 1,5 procent.

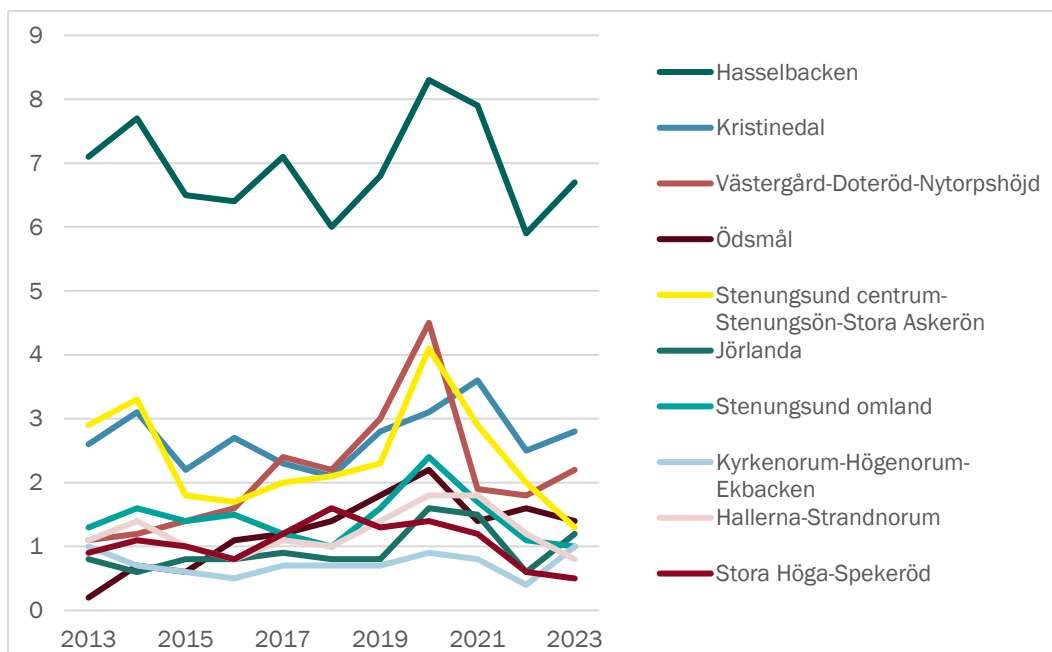
Tabell 15. Andel biståndsmottagare samt långvariga biståndsmottagare, 2024. ●●

Kommun	Bistånds- mottagare	Långvariga bistånds- mottagare
Ale	1,8	0,9
Alingsås	1,7	0,8
Göteborg	2,5	1,5
Härryda	1,3	0,5
Kungsbacka	0,9	0,3
Kungälv	1,2	0,5
Lerum	1,3	0,6
Lilla Edet	1,4	i.u.
Mölnadal	1,4	0,7
Partille	1,6	0,7
Stenungsund	1,7	0,8
Tjörn	1,5	0,8
Öckerö	1,3	0,6
Riket	2,1	1,0

Källa: [Kolada](#). Avser vuxna (18+ år).

I diagram 15 nedan används data för Stenungsunds kommun som ett exempel på hur det går att följa utvecklingen i kommunalar över tid. Indikatorn på kommunalsnivå kombinerar andel individer som antingen hade ekonomiskt bistånd i minst tio månader och/eller har varit arbetslösa längre än sex månader ett givet år. Här framträder en viss skillnad mellan kommunalarna där särskilt Hasselbacken sticker ut. Värt att notera är att antalet personer per kommunal kan vara litet, vilket kan göra att förändringar för få personer får stort genomslag.

Diagram 15. Andel av befolkningen med långvarigt ekonomiskt bistånd och/eller långtidsarbetslösa, 2013–2023. ①

Källa: SCB

Kort om sociala ersättningar

Andelen invånare som försörjs av sociala ersättningar har minskat sedan mitten av 1990-talet. När det gäller **ekonomiskt bistånd** har andelen minskat från 5,9 till 2,4 procent mellan år 2000 och 2024, eller 1,2 procent omräknat till helårspersoner. I kommunerna i Göteborgsregionen låg andelen som mottagit ekonomiskt bistånd runt 1–2 procent år 2024. Andelen med **långvarigt ekonomiskt bistånd** varierade mellan 0,3 och 1,5 procent av befolkningen, jämfört med 1 procent i riket.

Andelen personer vars **främsta försörjningshinder var arbetslöshet** var mellan 36 och 52 procent, medan **sjukdom och ohälsa** stod för mellan 10 och 29 procent i GR:s medlemskommuner.

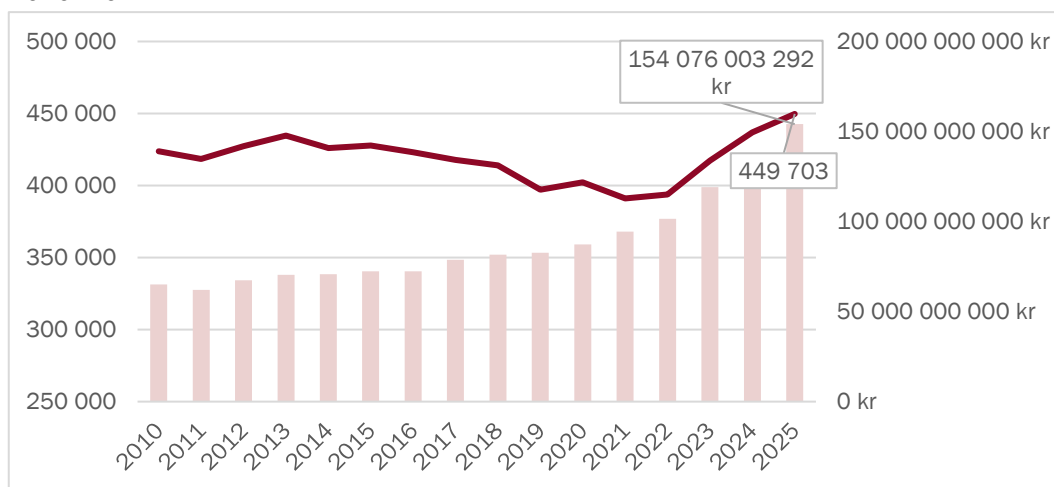
År 2024 var andelen invånare med ekonomiskt bistånd mindre än andelen med låg inkomststandard i alla kommuner i Göteborgsregionen utom två. Det skulle kunna innebära att det finns kommuninvånare som befinner sig i ekonomisk utsatthet men som antingen inte ansöker om försörjningsstöd, eller inte bedöms vara berättigade till det. Utvecklingen av ekonomiskt bistånd i förhållande till relativ och absolut ekonomisk utsatthet behöver dock tolkas med försiktighet.

Skulder

Skuldsättning kan leda till en ekonomiskt utsatt situation trots inkomst från arbete. Betalning för icke-nödvändiga skulder, till exempel konsumtionslån, räknas vanligtvis inte heller in när en person beviljas ekonomiskt bistånd.

Sedan år 2021 har antalet skuldsatta hos Kronofogden ökat i Sverige. År 2025 var knappt 450 000 personer, 4,0 procent av befolkningen, skuldsatta hos Kronofogden. Den totala summan av skulderna var cirka 150 miljarder kr år 2025, mer än dubbelt så hög som i början av 2010-talet.

Diagram 16. Antal privatpersoner skuldsatta hos Kronofogden samt skuldsumma, riket 2010–2025. ○

Källa: [Kronofogden](#)

Ett begrepp som ibland används i sammanhanget är överskuldsatthet, som av Kronofogden definieras som att en person inte kan betala sina skulder och att betalningsproblemen inte bara är tillfälliga. Det saknas dock statistik på hur många som befinner sig i överskuldsatthet.

Mer än var femte av de personer i Sverige som är skuldsatta hos Kronofogden är så kallade evighetsgäldenärer, personer som funnits i Kronofogdens register i 20 år eller mer. Nedan redovisas andel och antal skuldsatta hos Kronofogden samt antal evighetsgäldenärer, i Göteborgsregionens kommuner. Andelen skuldsatta hos Kronofogden är störst i Lilla Edet och Göteborg, vilka ligger över rikssnittet. I de andra kommunerna är andelen mellan 2,0 och 3,1 procent. Andelen skuldsatta hos Kronofogden i över 20 år varierar mellan 20,9 och 29,0 i kommunerna. I Göteborgsregionen är det bara Göteborg som har en mindre andel evighetsgäldenärer av antalet skuldsatta hos Kronofogden än rikssnittet.

Tabell 16. Andel och antal skuldsatta samt andel "evighetsgäldenärer", 2025. ○

Kommun	Andel skuldsatta (%)	Antal skuldsatta	Antal skuldsatta som funnits i Kronofogdens register i 20 år eller mer	Andel evighetsgäldenärer av skuldsatta (%)
Ale	3,1	767	181	23,6
Alingsås	3,1	1 034	257	24,9
Göteborg	4,5	22 502	4 696	20,9
Härryda	2,4	733	170	23,2
Kungsbacka	2,0	1 328	346	26,1
Kungälv	2,5	973	224	23,0
Lerum	2,2	711	206	29,0
Lilla Edet	5,5	617	157	25,4
Mölnadal	2,6	1 480	350	23,6
Partille	2,9	922	208	22,6
Stenungsund	2,6	560	158	28,2
Tjörn	2,6	345	90	26,1
Öckerö	2,0	209	52	24,9
Riket	4,0*	449 703	97 433	21,7

Källa: [Kronofogden](#) samt [Kronofogden](#). *Andel av befolkningen exkluderar okänd adress, bosatta utomlands samt dödsbon. Egen beräkning av andelen evighetsgäldenärer.

Kort om skuldsättning

Sedan år 2021 har **antalet skuldsatta** hos Kronofogden ökat, till fyra procent av befolkningen. I majoriteten av Göteborgsregionens kommuner är dock andelen mindre.

Storleken på svenskarnas skulder hos Kronofogden har ökat till ca 150 miljarder kr år 2025.

Var femte skuldsatt har befunnit sig i Kronofogdens register i mer än 20 år. I alla Göteborgsregionens kommuner, förutom Göteborg, är andelen långvarigt skuldsatta av det totala antalet skuldsatta större än rikssnittet.

Skuldsättningen rör sig i en annan riktning jämfört med flera andra indikatorer på ekonomiska villkor. Mängden av långvarigt skuldsatta pekar på att skuldsättning relativt ofta innebär ett långvarigt tillstånd som sannolikt är knutet till andra former av utsatthet, snarare än en tillfällig kris.

Arbete och anställning

Arbetslöshet

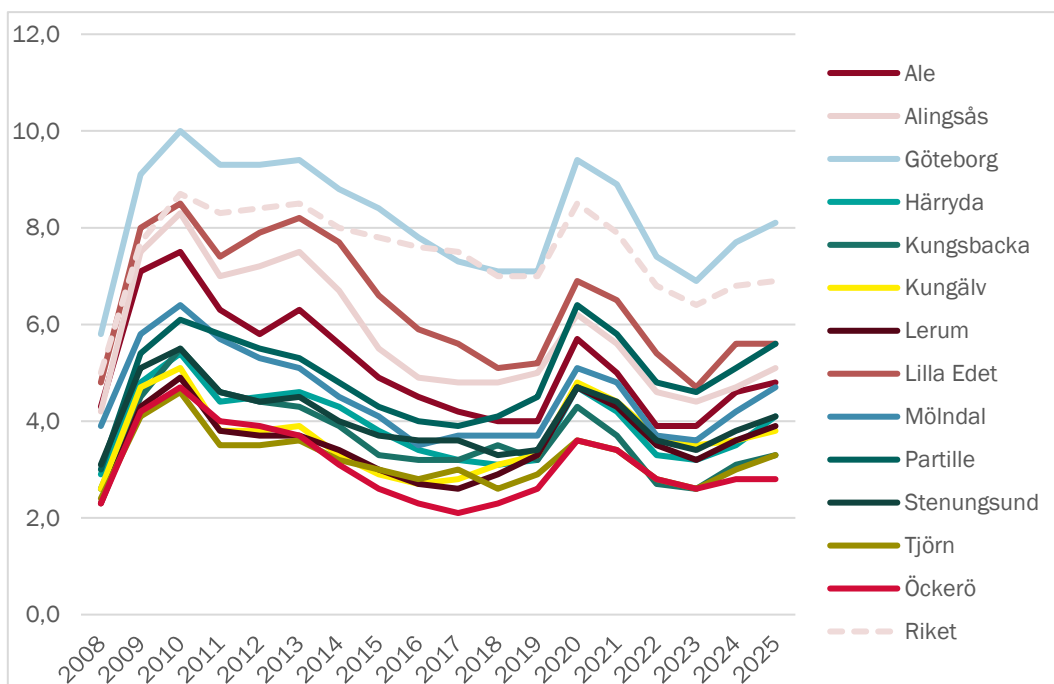
Arbetslöshet mäts i Sverige på två olika sätt. Arbetsförmedlingen för statistik baserat på sitt register över inskrivna, och SCB för statistik utifrån den intervjuade Arbetskraftsundersökningen (AKU).¹¹ AKU är Sveriges officiella arbetsmarknadsstatistik och internationellt jämförbar. Kommunal verksamhet

¹¹ Mer information om skillnaden mellan de två sätten att mäta arbetslöshet finns på [Arbetsförmedlingen](#).

förhåller sig dock i första hand till Arbetsförmedlingens statistik. Därför redovisas här siffror från Arbetsförmedlingen.

Diagram 17 nedan visar utvecklingen av arbetslöshetsnivån, som samvarierar med perioder av finanskriser med toppar under 2009–2010 och 2020–2021 (Covid-pandemin). Utvecklingen i Göteborgsregionens kommuner följer utvecklingen för riket, men på olika nivåer. Göteborg låg 2025 över rikssnittet (8,1 procent mot 6,9), medan övriga kommuner låg mellan 5,6 och 2,8 procent. Särskilt Öckerö, Tjörn och Kungsbacka har under en lång tid haft en låg nivå av arbetslöshet.

Diagram 17. Arbetslöshet i Göteborgsregionen, 2008–2025 (årsmedelvärde). ○

Källa: [Arbetsförmedlingen](#) (rikssnitt) samt [Arbetsförmedlingen](#) (kommunnivå)

I tabell 17 nedan redovisas arbetslösheten i kommunerna 2025, totalt samt för grupperna ungdomar och utrikes födda. Därtill redovisas nivån av långtidsarbetslöshet totalt. Årsmedeltalet har räknats fram som ett genomsnitt av värdet för årets 12 månader i de fall genomsnittet inte redovisats i Arbetsförmedlingens statistikdatabas.

Tabell 17. Arbetslöshet samt långtidsarbetslöshet, årsmedelvärde 2025. ○

Kommun	Arbetslösa			Långtids- arbetslösa (>12 månader)
	Samtliga	18–24 år	Utrikes födda	
Ale	4,8	8,1	10,0	1,6
Alingsås	5,1	7,6	12,4	2,0
Göteborg	8,1	7,4	14,8	3,2
Härryda	4,1	6,4	10,4	1,3
Kungsbacka	3,3	4,4	9,8	1,0
Kungälv	3,8	4,6	10,3	1,2
Lerum	3,9	6,9	9,2	1,4
Lilla Edet	5,6	10,0	9,7	2,1
Mölndal	4,7	6,0	9,7	1,7
Partille	5,6	8,0	10,7	2,0
Stenungsund	4,1	6,6	11,6	1,5
Tjörn	3,3	5,1	8,2	1,1
Öckerö	2,8	4,6	10,2	0,9
Riket	6,9	7,8	15,1	2,9

Källa: [Arbetsförmedlingen](#) samt [Arbetsförmedlingen](#), egen beräkning.

Arbetslösheten bland unga och utrikes födda var i Göteborgsregionens kommuner 2025 lägre än rikssnittet, med några undantag. I Lilla Edet, Ale och Partille var ungdomsarbetslösheten mellan 8 och 10 procent, medan den var runt hälften så hög i Kungsbacka (4,4 procent). Bland utrikes födda låg arbetslösheten på 14,8 procent i Göteborg, och mellan 8,2 och 12,4 procent i de övriga kommunerna. Långtidsarbetslösheten (längre än 12 månader) var högre i Göteborg (3,2 procent) än rikssnittet, och i övriga kommuner mellan 0,9 och 2,1 procent.

Nedan visas ett exempel på arbetsmarknadsdata som kan tas fram på kommunnivå. Här används Härryda kommun som exempel, och data på andel sysselsatta invånare har brutits ned på kön och härkomst. Här sticker området Pixbo-Båtmanstorpet-Benareby ut med en förhållandevis låg arbetslöshet hos utrikes födda kvinnor jämfört med andra kommuner. I sex av de nio kommunerna är arbetslösheten högre bland utrikes födda kvinnor än män. För inrikes födda är förhållandet det omvända; en större andel män är arbetslösa i sju kommuner.

Tabell 18. Arbetslösa invånare (inskrivna på Arbetsförmedlingen) 2024, andel (%). ○

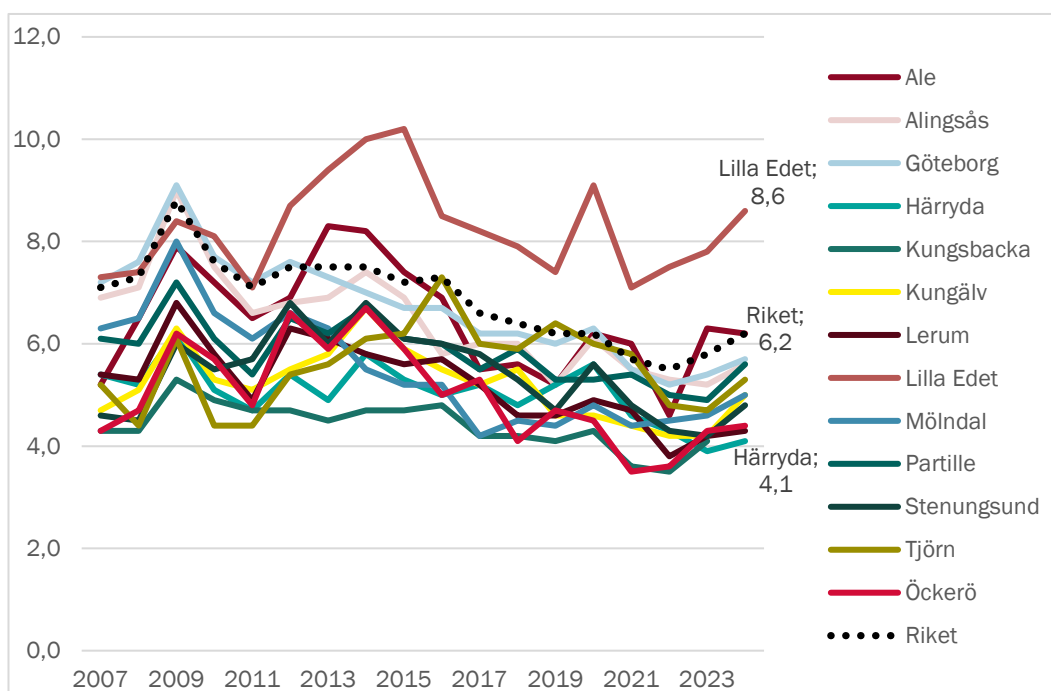
Kommundel (Härreda kommun)	Inrikes födda		Utrikes födda	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Djupedalsäng-Högdal-Örrekullen	4,9	5,6	20,0	15,4
Hindås	6,2	5,4	10,6	7,1
Härreda centrum-Skårtorp	8,0	8,7	10,0	9,8
Härreda-Eskilsby-Backa	3,5	7,1	11,1	14,5
Landvetter centrum-Önneröd-Tahult	3,4	5,0	14,3	13,1
Landvetter östra-Snåkered-Björred	5,7	5,7	12,2	9,6
Mölnlycke centrum-Solsten-Bråta	6,8	9,5	21,6	24,7
Pixbo-Båtmanstorpet-Benareby	3,9	4,8	6,8	8,8
Rävlanda-Hällingsjö-Hindås omland	5,4	7,5	14,8	13,2
Riket	7,4	8,7	21,9	20,0

Källa: [SCB](#)

Unga som varken arbetar eller studerar

Ett ytterligare mått som fångar sysselsättning bland ungdomar är UVAS, unga 16–24 år som varken arbetar eller studerar. Här syns en minskning på riksnivå så väl som i de flesta kommunerna i Göteborgsregionen under de två senaste decennierna. Lilla Edet låg högst år 2024, med 8,6 procent, vilket var mer än dubbelt så mycket som i Härreda (4,1 procent).

Diagram 18. Unga som varken arbetar eller studerar, 2007–2024. ○

Källa: [MUCF](#). Avser unga 16–24 år.

Kort om arbete och sysselsättning

Arbetslösheten följer de nationella trenderna med toppar under finanskrisen 2009–2010 och pandemin 2020–2021, och en ytterligare ökning sedan 2023. Göteborg har genomgående högre arbetslöshet än riket, medan Öckerö, Tjörn och Kungsbacka har lägre nivåer.

År 2025 var arbetslösheten bland **ungdomar och utrikes födda** i regionen generellt lägre än rikssnittet, förutom i Lilla Edet och Ale där ungdomsarbetslösheten låg på 10 respektive 8,1 procent. Bland utrikes födda var arbetslösheten högst i Göteborg med nästan 15 procent.

Långtidsarbetslösheten (längre än 12 månader) var också högre i Göteborg än i övriga kommuner.

UVAS (unga mellan 16–24 år som varken arbetar eller studerar) har minskat både nationellt och regionalt under de senaste 20 åren. År 2024 hade Lilla Edet den högsta nivån på knappt 9 procent.

Boendesituation

Ansträngd boendekonomi

Boverket har tagit fram indikatorn ansträngd boendekonomi, definierad som att hushåll har en inkomst som inte räcker till att täcka en baskonsumtion beräknad utifrån genomsnittshyror på orten och riksnormen. Enligt Boverket är kalkylen av baskonsumtion lågt räknad. Därför finns också ett alternativt mått där övrig konsumtion räknas högre, utifrån bankernas så kallade ”kvar att leva på”-kalkyler (KALP) som brukar användas för att bedöma låntagares betalningsförmåga. Tabell 19 nedan visar skillnaden på förekomsten av ansträngd boendekonomi i kommunerna, utifrån de två olika sätten att beräkna konsumtion i svenska hushåll.

Tabell 19. Hushåll med ansträngd boendeekonomi, 2024. ○

Kommun	Antal med ansträngd boendeekonomi	Andel (%) med ansträngd boendeekonomi	Antal med ansträngd boendeekonomi KALP	Andel (%) med ansträngd boendeekonomi KALP
Ale	274	2,0	2 348	17,6
Alingsås	589	3,0	4 324	22,2
Göteborg	14 966	5,1	78 146	26,4
Härnäs	329	2,0	2 316	14,3
Kungsbacka	624	1,8	4 755	13,5
Kungälv	461	2,1	3 626	16,4
Lerum	285	1,6	2 384	13,7
Lilla Edet	262	4,1	1 440	22,6
Mölnådal	782	2,5	5 220	16,5
Partille	422	2,5	2 879	16,8
Stenungsund	303	2,5	2 168	17,7
Tjörn	143	2,0	1 196	16,3
Öckerö	75	1,4	760	14,5
Riket	198 523	4,0	1 194 472	24,0

Källa: [Boverket](#)

I Göteborg bedömdes 5,1 procent av hushållen ha en ansträngd boendeekonomi år 2024, eller 26,4 procent utifrån en högre räknad kostnad för baskonsumtion. Utbredningen varierar alltså stort beroende på val av indikator. Bland Göteborgsregionens övriga kommuner var andelen med ansträngd boendeekonomi lägre än i riket, oavsett vilken av dessa två indikatorer som används. Mellan 13,5 procent i Kungsbacka och 22,6 procent i Lilla Edet bedömdes ha ansträngd boendeekonomi enligt KALP.

Trångboddhet

En indikator som riktar ljuset mot en annan sårbarhetsdimension i förhållande till ekonomisk utsatthet är trångboddhet. I Sverige var 9,4 procent av hushållen trångbodda år 2024. Andelen var mindre i Göteborgsregionens kommuner, utom i Göteborg (13,6 procent). Sammanlagt var knappt 55 000 hushåll i Göteborgsregionen trångbodda enligt Boverkets definition (mindre än 20 kvadratmeter per person).

Tabell 20. Trångboddhet, 2024. ○

Kommun	Antal trångbodda hushåll	Andel (%) trångbodda hushåll
Ale	1 117	8,4
Alingsås	1 316	6,7
Göteborg	40 095	13,6
Härryda	1 298	8,0
Kungsbacka	1 989	5,6
Kungälv	1 526	6,9
Lerum	1 102	6,3
Lilla Edet	498	7,8
Mölnadal	2 790	8,8
Partille	1 699	9,9
Stenungsund	767	6,3
Tjörn	415	5,7
Öckerö	230	4,4
Riket	466 510	9,4

Källa: [Boverket](#)

Avhysningar (vräkningar)

Antalet verkställda avhysningar är lågt i Göteborgsregionen, och rör sig om enstaka ärenden utöver i Göteborg. Under 2025 avhystes 3 330 personer i hela riket, varav 241 i Göteborg. För vräkningar som berör barn, se avsnittet nedan om indikatorer med fokus på barn.

Tabell 21. Ansökningar och verkställda avhysningar (vräkningar), 2025. ○

Kommun	Ansökningar	Verkställda avhysningar	Antal invånare
Ale	8	3	32 620
Alingsås	24	7	42 861
Göteborg	533	241	613 278
Härryda	15	5	40 011
Kungsbacka	20	5	86 332
Kungälv	2	2	50 496
Lerum	12	4	43 752
Lilla Edet	27	9	14 398
Mölnadal	12	7	72 128
Partille	3	1	41 164
Stenungsund	2	1	27 854
Tjörn	5	2	16 003
Öckerö	2	2	12 863
Riket	7 907	3 330	10 605 529

Källa: [Kronofogden](#) samt [SCB](#)

Hemlöshet

Hemlöshet är svårt att mäta, och uppgifter som finns tillgängliga bygger på uppskattningar från socialtjänst och civilsamhälle. Enligt Socialstyrelsens senaste undersökning från 2024 rörde det sig om drygt 27 000 personer i Sverige, vilket omfattade akut och tillfällig hemlöshet, stödboende utan bostad att flytta till, långsiktiga boendelösningar via socialtjänsten samt tillfälligt eget ordnat boende hos privatpersoner. Socialstyrelsen menar att dessa uppgifter ska ses som ett minimum

och att ett mörkertal troligen finns (Socialstyrelsen, 2024). I tabell 22 nedan syns att flera av Göteborgsregionens kommuner låg på en högre nivå av hemlöshet än rikssnittet, räknat per 10 000 invånare. Det gällde Härryda, Göteborg, Lilla Edet, Stenungsund, Kungälv, Ale och Kungsbacka. Minst var andelen i Partille.

Tabell 22. Hemlöshet, 2023. ○

Kommun	Totalt antal personer i hemlöshet	Antal personer i hemlöshet per 10 000 invånare
Ale	96	30
Alingsås	104	25
Göteborg	2 593	43
Härryda	173	44
Kungsbacka	231	27
Kungälv	159	32
Lerum	103	24
Lilla Edet	57	40
Mölnadal	155	22
Partille	58	15
Stenungsund	97	35
Tjörn	36	22
Öckerö	26	20
Riket	27 377	26

Källa: [Socialstyrelsen](#)

Kort om boendesituation

Beroende på val av indikator varierar andelen med ansträngd boendeekonomi. År 2023 låg andelen mellan 1,6 och 5,5 procent i Göteborgsregionens kommuner. Beräknat med ett mått med högre räknad baskonsumtion (KALP) låg andelen mellan 13,6 procent i Kungsbacka och 26,8 procent i Göteborg.

Andelen trångbodda hushåll varierade mellan 4,6 (Öckerö) och 13,9 procent (Göteborg), jämfört med rikssnittet på 9,5 procent.

Vräkningar förekom främst i Göteborg under 2025.

Hemlöshet är svårt att mäta, men enligt Socialstyrelsens uppskattningar låg sju av Göteborgsregionens kommuner på ett högre snitt än rikets 26 personer i hemlöshet per 10 000 invånare.

Ansträngd boendeekonomi, trångboddhet och vräkningar kan drabba hushåll vars inkomster formellt sett ligger över gränsen för låg ekonomisk standard. Indikatorerna visar dock på en sårbar livssituation som kan få stora konsekvenser.

Ohälsa och funktionsnedsättningar

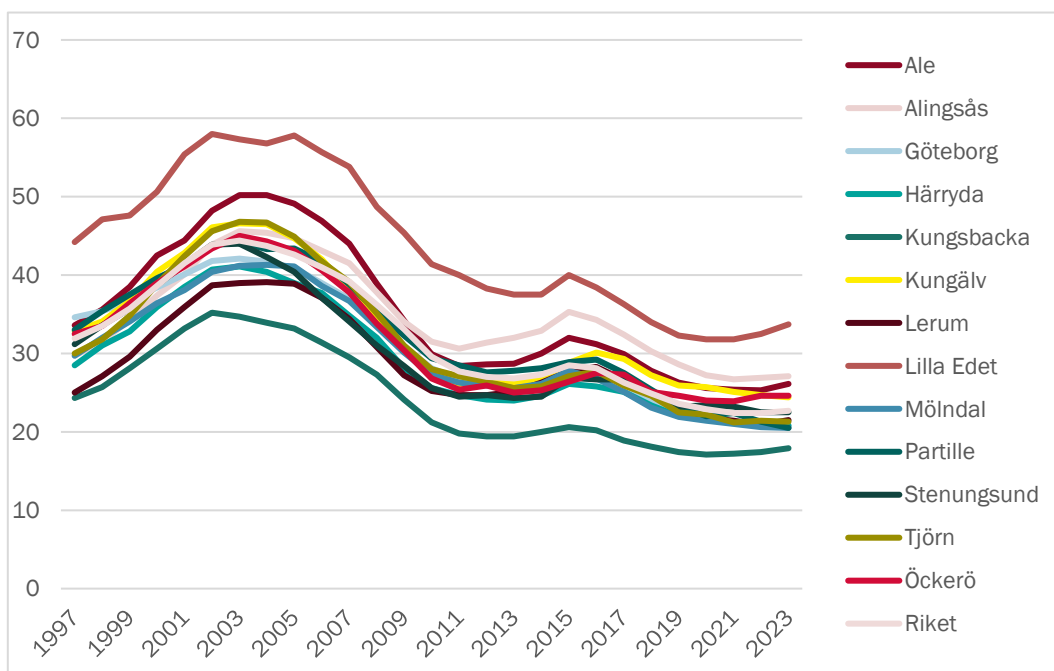
Personer med ohälsa eller funktionsnedsättningar som påverkar arbetsförmågan löper större risk att hamna i ekonomisk utsatthet.

Ohälsotalet

Ohälsotalet är en indikator som utgörs av ett genomsnitt av antalet dagar per person som betalats ut från Försäkringskassan i form av sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, sjukersättning, aktivitetsersättning eller rehabiliteringsersättning under året. De första 14 dagarna av en sjukperiod betalas av arbetsgivaren och ingår därför inte i ohälsotalet. Ohälsotalet ska inte tolkas enbart som en indikator på hur många personer som varit sjuka och i behov av rehabilitering, utan också som en spegling av gällande regelverk för tillgången till statliga ersättningar. Indikatorn kan även tas fram på kommunelnivå.

Ohälsotalet har sjunkit sedan en topp under början av 2000-talet och en tillfällig ökning under 2015. En viss ökning sågs därefter igen på riksnivå och i vissa av Göteborgsregionens kommuner under 2023. År 2023 var riksgenomsnittet 22,7 dagar. Lilla Edet låg på 33,7 dagar och Kungsbacka på 17,9 dagar.

Diagram 19. Ohälsotalet 1997–2023. ○

Källa: [SCB](#)

Sjuk- och aktivitetsersättning

Sjukersättning är en ersättningsform för personer med stadigvarande nedsatt arbetsförmåga, på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning. Unga vuxna (19–29 år) kan ha rätt till aktivitetsersättning om de inte kan arbeta heltid eller arbeta alls under minst ett år på grund av medicinska orsaker.

I tabell 23 nedan redovisas antalet personer som erhållit sjuk- respektive aktivitetsersättning i kommunerna under 2025. Uppgiften är ett årsmedeltal som har räknats fram som ett genomsnitt av årets 12 månader.

Tabell 23. Antal invånare med sjuk- och aktivitetsersättning, 2025. ○

Kommun	Sjukersättning	Aktivitetsersättning	Totalt antal invånare
Ale	598	133	32 620
Alingsås	923	150	42 861
Göteborg	11 338	1 638	613 278
Härryda	574	128	40 011
Kungsbacka	1 115	252	86 332
Kungälv	857	145	50 496
Lerum	617	140	43 752
Lilla Edet	359	57	14 398
Mölnadal	1 118	223	72 128
Partille	710	116	41 164
Stenungsund	469	112	27 854
Tjörn	261	44	16 003
Öckerö	209	40	12 863
Riket	216 830	33 186	10 605 529

Källa: [Försäkringskassan](#). Egen beräkning av årsmedeltal.

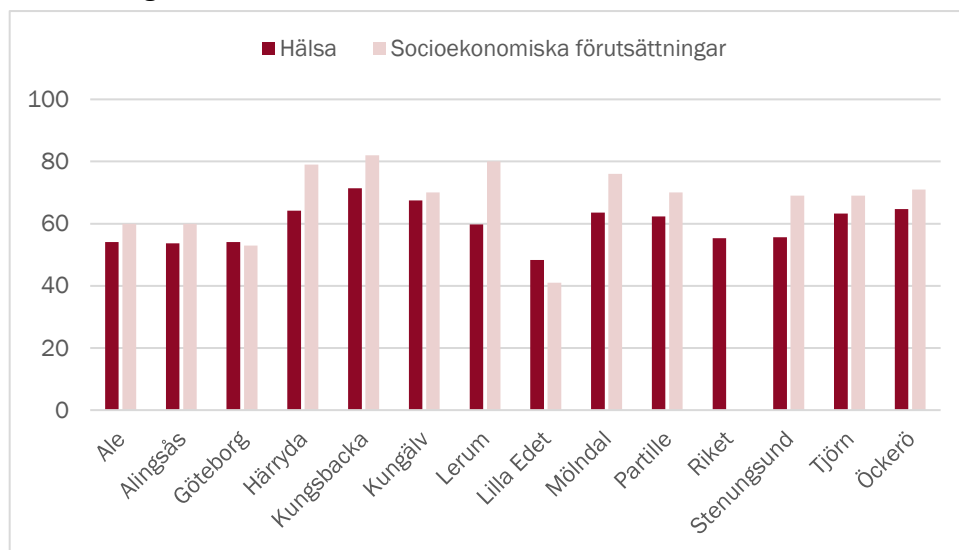
Antalet med sjuk- och aktivitetsersättning kan sättas i förhållande till befolkningen i samma åldersgrupp för att få fram andelen. Andel av befolkningen som får sjuk- och aktivitetsersättning kan också tas fram på SCB som ”helårsekvivalenter” (se avsnitt ovan om sociala ersättningar), men då inte uppdelat på respektive ersättningsform. År 2024 var helårsekvivalenten för sjuk- och aktivitetsersättning 3,4 procent. Eftersom helårsekvivalenten motsvarar ersättning *under hela året* blir andelen personer som tagit del av ersättningen *någon gång under året* betydligt större.

Kommunindex hälsa

I databasen Kolada finns ett så kallat kommunindex över hälsa (diagram 20 nedan) där flera mått vägs samman: medellivslängd för män och kvinnor, invånare med fetma, incidens av cancer, incidens av hjärtinfarkter, invånare med bra självskattat hälsotillstånd samt invånare med bra självskattad tandhälsa. Ett högt värde (med maxvärdet 100) indikerar god hälsa. Indikatorerna bygger på självskattningar och baseras på Folkhälsomyndighetens enkätundersökning Hälsa på lika villkor. Åtta av Göteborgsregionens kommuner har ett betydligt bättre indexvärde än riket, medan fyra ligger på ungefär samma nivå, och en kommun, Lilla Edet, betydligt lägre. Det speglar i stort samma mönster som socioekonomiskt index (se även avsnitt ovan om inkomst och inkomstfördelning). En kommun där hälsoindex ligger lågt jämfört med socioekonomiska förutsättningar är Lerum. I Kungälv däremot är de socioekonomiska förutsättningarna sämre men hälsoindex högre.

För socioekonomiska förutsättningar saknas ett genomsnitt för Sverige vilket begränsar möjligheten till jämförelser kommuner emellan.

Diagram 20. Kommunindex hälsa jämfört med kommunindex socioekonomiska förutsättningar, 2024. ○ ●

Källa: [Kolada](#)

Kort om ohälsa och funktionsnedsättningar

Ohälsotalet har sjunkit sedan 2000-talets början. År 2023 var riksgenomsnittet 22,7 dagar. Ohälsotalet ska inte tolkas enbart som en indikator på hur många personer som varit sjuka och i behov av rehabilitering, utan också som en spegling av regelverk för tillgången till statliga ersättningar.

I databasen Kolada finns ett så kallat **kommunindex på hälsa** där flera mått vägs samman. Åtta av Göteborgsregionens kommuner har ett betydligt bättre indexvärde än riket, medan fyra ligger på ungefär samma nivå, och en kommun betydligt lägre. Det speglar i stort samma mönster som socioekonomiskt index med några avvikelser där kommunindex för hälsa ligger lägre än vad som skulle kunna förväntas utifrån de socioekonomiska förutsättningarna.

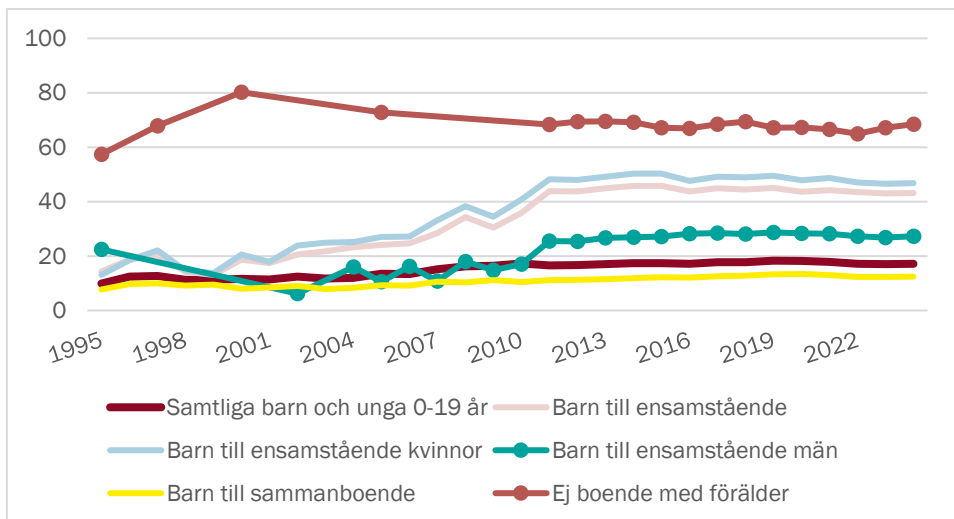
Fokus: barn

Barn är en särskilt sårbar grupp när det gäller ekonomiska villkor, och ekonomisk utsatthet i barndomen kan leda till långvariga negativa konsekvenser. Ur ett förebyggande perspektiv är det därför särskilt viktigt att identifiera barns situation. Därför redovisas här ett antal indikatorer med särskilt fokus på barn.

Låg ekonomisk standard bland olika hushållstyper med barn

I diagram 21 nedan syns utvecklingen för olika grupper av barn och unga mellan år 1995 och 2023. För gruppen i sin helhet ökade andelen från 9,9 procent år 1995, till 17,1 procent år 2023. För gruppen barn till ensamstående, och då särskilt barn till ensamstående kvinnor, har andelen ökat betydligt. Gruppen som sticker ut mest är dock barn som inte bor med föräldrar (placerade utanför hemmet eller ensamkommande flyktingbarn), där 68,5 procent hade en låg ekonomisk standard år 2023.

Diagram 21. Låg ekonomisk standard bland barn och unga, riket 1995–2024. ●

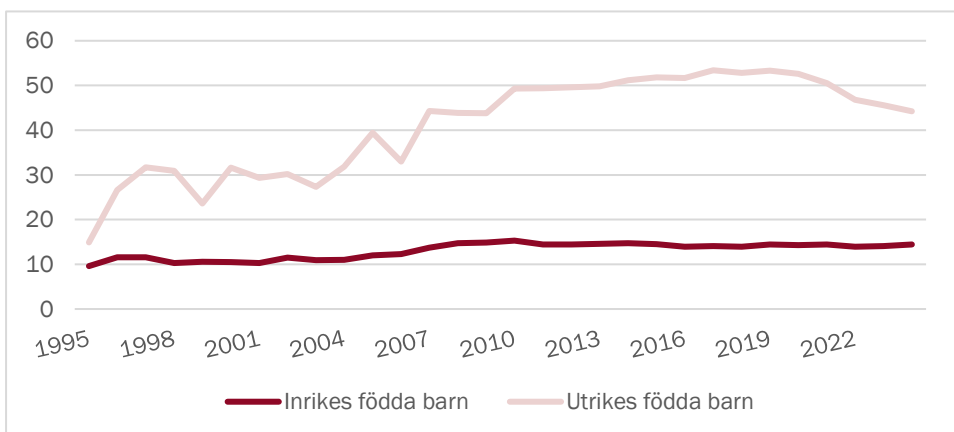

Källa: SCB. Avser barn och unga 0-19 år.

Låg ekonomisk standard utifrån härkomst

Skillnaden är stor mellan inrikes respektive utrikes födda barn och har ökat sedan 1995, men andelen har minskat något under senare år. År 2024 befann sig 44,2 procent av utrikes födda barn i låg ekonomisk standard, medan nivån låg på 14,4 procent bland barn födda i Sverige. Gruppen barn födda i Sverige inkluderar barn med både inrikes och utrikes födda föräldrar.

Diagram 22. Låg ekonomisk standard bland barn och unga utifrån härkomst, 1995–2024.
Andel (%). ●

Källa: [SCB](#)

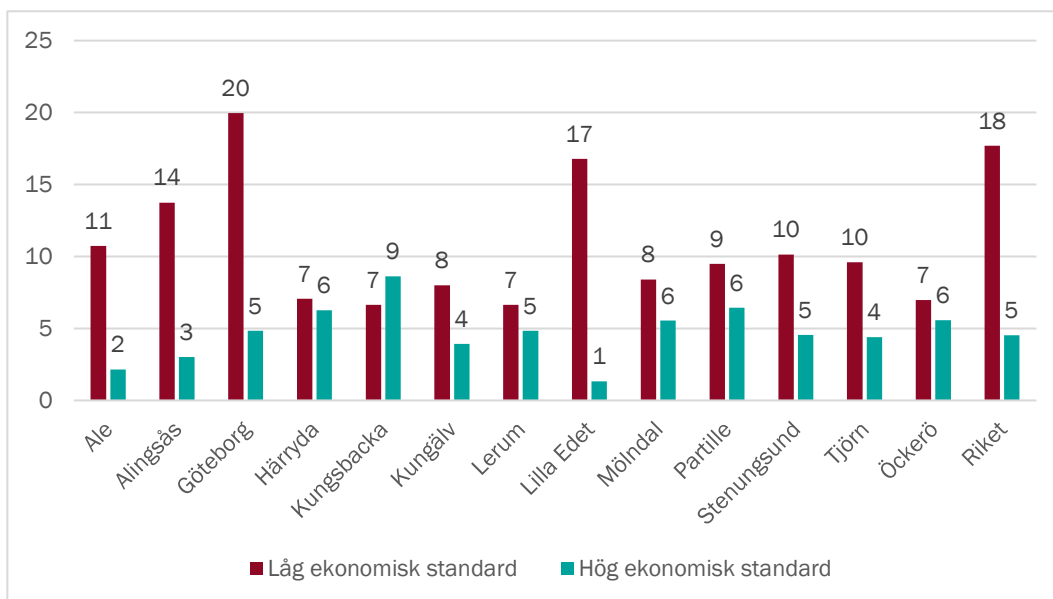
Låg respektive hög ekonomisk standard bland barn

Nedan i diagram 23 syns andelen barn och unga i familjer med låg respektive hög ekonomisk standard. En låg ekonomisk standard innebär en inkomst under 60 procent av medianen i Sverige. Diagrammet visar att nästan fyra gånger så många barn i Sverige befinner sig i en ekonomiskt utsatt situation jämfört med dem som har hög ekonomisk standard. Resterande andel barn, cirka tre fjärdedelar av hemmaboende barn och unga 0–21 år, bor i familjer med medelhög inkomststandard, det vill säga med en inkomst på mellan 60 och 200 procent av medianen.

Genom att ställa grupperna bredvid varandra synliggörs att barn och unga i Göteborgsregionens kommuner generellt har det gott ställt, med en mindre andel barn som har en låg ekonomisk standard (under 60 procent av medianinkomsten), och en större andel som har hög ekonomisk standard (mer än 200 procent av medianinkomsten, vilket motsvarade en disponibel inkomst på 54 542 kr år 2024). Vissa kommuner sticker ut. I Göteborg är andelen barn med låg standard större än rikssnittet, men även andelen med hög standard något större. I Lilla Edet, Alingsås och Ale har en förhållandevis större andel av barnen låg ekonomisk standard än i övriga kommuner. I Kungsbacka är andelen barn i familjer med hög ekonomisk standard större än andelen med låg ekonomisk standard.

Diagram 23. Barn och unga i familjer med låg samt hög ekonomisk standard, 2024.

Andel (%) ●

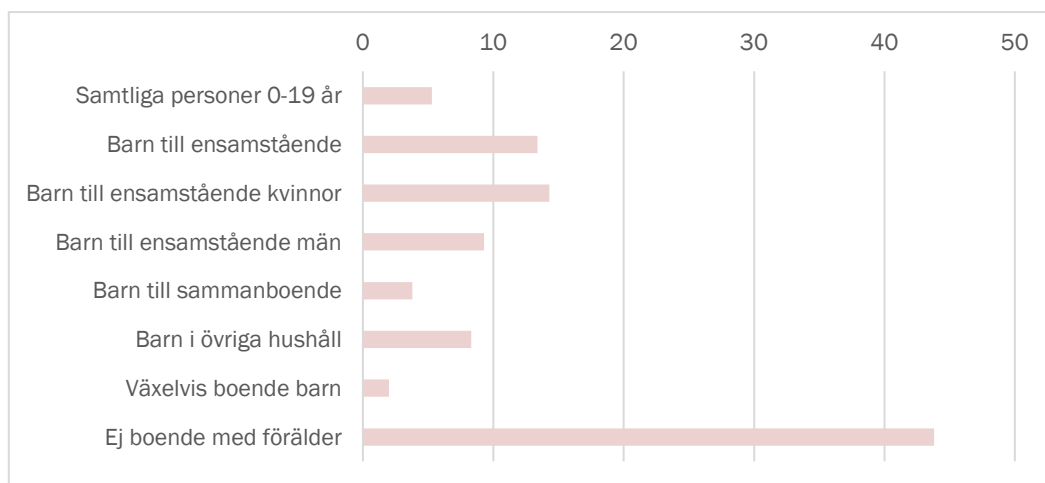

Källa: [SCB](#). Avser hemmaboende barn och unga 0–21 år.

Låg inkomststandard utifrån hushållstyp

Det är färre barn som befinner sig i låg inkomststandard (inkomst som inte täcker basala levnadsomkostnader) än i låg ekonomisk standard (inkomst under 60 procent av medianen); 5,3 mot 17,7 procent. Andelen med så väl låg ekonomisk standard som låg inkomststandard är större bland barn än bland befolkningen totalt. Mönstren som gäller låg ekonomisk standard bland olika grupper av barn (se ovan) går igen även när det gäller låg inkomststandard, där gruppen barn ej boende med föräldrar sticker ut. 43,8 procent av barn som är placerade utanför hemmet eller ensamkommande barn räknas till gruppen som inte bedöms ha råd med basala levnadsomkostnader. Även barn till ensamstående föräldrar, särskilt mammor, är överrepresenterade.

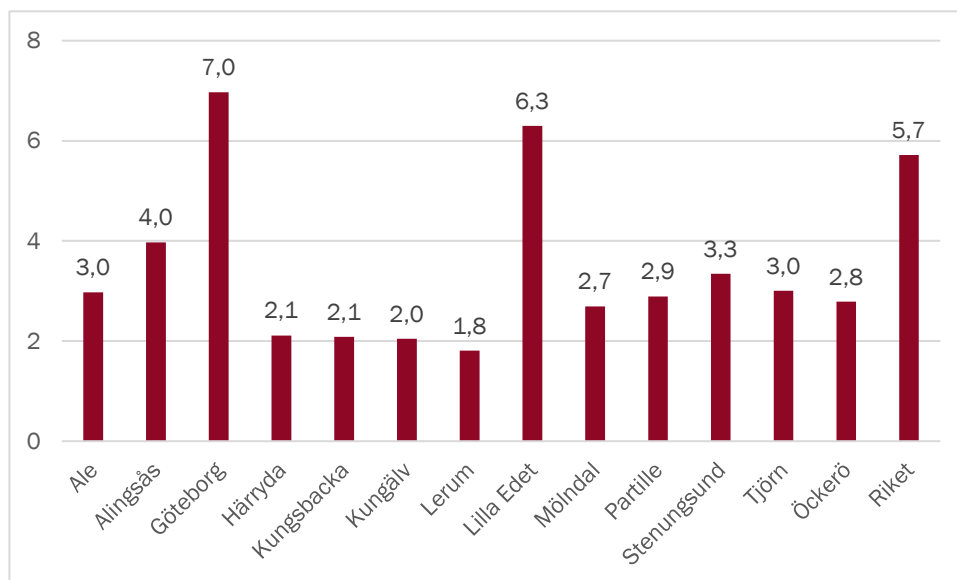
Diagram 24. Andel av barn och unga som lever i familjer med låg inkomststandard, 2024. ●

Källa: [SCB](#). Avser hemmaboende barn och unga 0–21 år.

Diagrammet nedan visar skillnaderna mellan Göteborgsregionens kommuner. Observera att dessa uppgifter gäller barn 0–19 år och att rikssnittet därför inte exakt motsvarar det i diagram 25. Två av Göteborgsregionens kommuner, Göteborg och Lilla Edet, ligger över rikssnittet 5,7 procent. I övriga kommuner är andelen mellan cirka 2 och 4 procent.

Diagram 25. Låg inkomststandard bland barn, 2024. Andel (%).

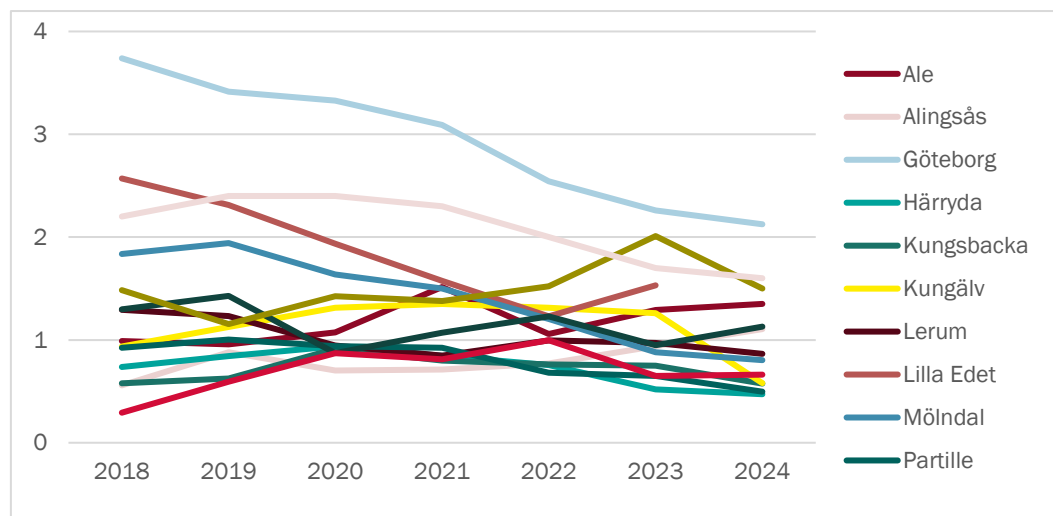

Källa: [SCB](#). Avser barn och unga 0–19 år.

Långvarigt ekonomiskt bistånd bland barnfamiljer

År 2024 levde 1,6 procent av rikets barn i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd (minst 10 månader under året). Barn avser här personer under 18 år. Bland Göteborgsregionens kommuner ligger Göteborg över snittet med 2,1 procent. Andelen är minst i Härryda (0,5 procent). Den övergripande trenden är att andelen med långvarigt ekonomiskt bistånd minskar, i riket så väl som i enskilda kommuner. Samtidigt har spridningen mellan kommuner också minskat.

Diagram 26. Barn i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd, 2018–2024. Andel (%).

Källa: [Kolada](#)

Avhysningar som berör barn

I de flesta av Göteborgsregionens kommuner förekom år 2025 knappt några verkställda avhysningar som berör barn. Ett undantag är storstaden Göteborg, med 39 ärenden som berörde 82 barn år 2025.

Tabell 24. Verkställda avhysningar som berör barn, 2025.

Kommun	Antal ärenden	Antal barn som berörts
Ale	0	0
Alingsås	1	2
Göteborg	39	82
Härryda	2	4
Kungsbacka	1	1
Kungälv	1	2
Lerum	0	0
Lilla Edet	0	0
Mölndal	0	0
Partille	0	0
Stenungsund	1	1
Tjörn	0	0
Öckerö	0	0
Riket	447	824

Källa: [Kronofogden](#)

Kort om barns ekonomiska situation

Andelen och antalet ekonomiskt utsatta barn i Sverige har minskat. Andelen barn i så väl **låg ekonomisk standard** som **låg inkomststandard** är dock högre än andelen i totalbefolkningen, det gäller knappt 18 respektive knappt 6 procent. Eftersom ensamstående föräldrar (särskilt mammor) och utrikes födda personer är ekonomiskt utsatta i högre grad, lever även barnen till dessa grupper i större utsatthet.

1,6 procent av alla barn i Sverige hör till hushåll med **långvarigt ekonomiskt bistånd**. En tolkning av denna lilla andel i förhållande till barn i hushåll med låg inkomststandard skulle kunna vara att många hushåll med barn är ekonomiskt utsatta men att vårdnadshavare inte ansöker om, eller är berättigade till, ekonomiskt bistånd.

När det gäller barns villkor finns mycket statistik på nationell nivå, till exempel SCB:s samling av Barn- och familjestatistik och Folkhälsomyndighetens Hälsa på lika villkor. En stor del av denna data går dock inte att bryta ned på kommunnivå.

Sammanfattande analys av indikatorerna

I Sverige befinner sig jämförelsevis få personer i fattigdom med absoluta mått mätt, det vill säga en direkt brist på resurser. Knappt 4 procent av befolkningen, drygt 400 000 personer, beräknades år 2024 ha en inkomst så låg att den inte täcker nödvändiga levnadsomkostnader. Med ett relativt mått som låg ekonomisk standard, som ställer den ekonomiska situationen i relation till det omgivande samhället, tjänade drygt 13 procent av befolkningen, knappt 1 360 000 personer, mindre än 60 procent av medianinkomsten. Drygt 5 procent, cirka 729 000 personer, beräknades befinna sig i materiell och social fattigdom, en självrapporterad brist på ekonomiska resurser. Trots en hög ekonomisk standard jämfört med andra länder befinner sig alltså mer än var tionde svensk i ekonomisk utsatthet i relation till andra, och ungefär var tjugonde person i en situation där inkomsterna inte täcker basala utgifter. Den ekonomiska utsattheten i riket har minskat över tid, oavsett om ett relativt eller absolut mått används. Låg inkomststandard har sjunkit kraftigt sedan början av 90-talet. Låg ekonomisk standard har ökat sedan början av 90-talet, men sjunkit något sedan 2021. Andelen personer med ekonomiskt bistånd har mer än halverats sedan början av 2000-talet.

Resultat kärnindikatorer ●

Nedan visas resultatet för Göteborgsregionens kommuner när det gäller rapportens fyra kärnindikatorer. Här syns att Göteborgsregionens kommuner har en lägre förekomst av ekonomisk utsatthet än Sverige i stort. Undantaget är storstaden Göteborg som sticker ut när det gäller bristande ekonomiska resurser och utsatta livssituationer. Det finns dock variation även mellan de övriga 12 kommunerna. Större socioekonomiska utmaningar präglar till exempel Lilla Edet och Ale än Kungsbacka.

Tabell 25. Kärnindikatorer per kommun, 2024 (procent).

Kommun	Invånare med låg ekonomisk standard (relativt mått)	Invånare med låg inkomst- standard (absolut mått)	Bistånds- mottagare	Självförsörjande invånare
Ale	7,9	1,9	2,1	80,3
Alingsås	10,0	2,8	1,9	78,9
Göteborg	15,2	4,9	2,7	70,5
Härryda	5,8	1,7	1,4	82,7
Kungsbacka	5,0	1,5	1,1	83,6
Kungälv	6,5	1,6	1,3	82,9
Lerum	5,5	1,3	1,4	83,5
Lilla Edet	11,9	3,9	1,6	76,7
Mölnådal	7,1	2,1	1,5	80,2
Partille	7,6	2,2	1,6	79,6
Stenungsund	7,3	2,1	1,9	81,9
Tjörn	6,5	1,8	1,7	82,6
Öckerö	4,4	1,2	1,4	83,1
Riket	13,1	3,9	2,4	74,5

Källa: [Socialstyrelsen](#), [SCB](#), [SCB](#) samt [SCB](#)

Samma grupper är överrepresenterade i ekonomisk utsatthet i Göteborgsregionen och nationellt: utrikes födda, ensamstående föräldrar (främst mammor) samt barn och unga. Ekonomisk utsatthet bland barn har minskat men är fortsatt vanligare än bland befolkningen i stort. År 2024 var andelen barn i hushåll med låg inkomststandard större i Göteborg och Lilla Edet än i riket som helhet. Andelen barn med låg ekonomisk standard var relativt stor i dessa två kommuner, liksom i Alingsås och Ale, jämfört med resterande kommuner i Göteborgsregionen.

Resultat fördjupande indikatorer 📍

Här redovisas resultatet gällande indikatorer som ger en fördjupad bild av ekonomisk utsatthet.

- När det gäller varaktigt låg ekonomisk standard och varaktigt låg inkomststandard finns liknande mönster som ovan: Göteborgsregionens kommuner, utöver Göteborg, ligger under rikssnittet.
- Göteborg är den enda kommunen i Göteborgsregionen där inkomsten för de 10 procent som tjänar minst ligger under rikssnittet. De flesta av kommunerna har en mer jämn inkomstspridning än riket, det gäller dock inte Göteborg, Kungsbacka och Tjörn som ligger på en något högre nivå.
- Göteborgsregionens kommuner, utöver Göteborg, har generellt starka socioekonomiska förutsättningar enligt de indikatorer som väger samman flera faktorer till ett socioekonomiskt index. Det finns dock stor spridning, där Kungsbacka har ett dubbelt så högt indexvärde som Lilla Edet.
- Andelen med långvarigt ekonomiskt bistånd är i alla Göteborgsregionens kommuner, utöver Göteborg, mindre än rikssnittet. Det främsta försörjningshindret är arbetslöshet. Jämfört med riket sticker sjukdom och ohälsa ut som vanligt förekommande försörjningshinder.
- Gällande ansträngd boendeekonomi ligger Göteborgsregionens kommuner även här under rikssnittet, undantaget Göteborg.

Resultat kontextuella indikatorer ○

Här redovisas resultatet gällande indikatorer som beskriver förutsättningar och bakgrundsvariabler som påverkar eller samvarierar med ekonomisk utsatthet.

- Arbetslöshet var det vanligaste försörjningshindret i kommunerna, följt av sjukdom och ohälsa.
- I alla Göteborgsregionens kommuner, förutom Göteborg, är andelen långvarigt skuldsatta av det totala antalet skuldsatta hos Kronofogden högre än rikssnittet.
- Arbetslösheten i Göteborgsregionen följer nationella trender, undantaget högre nivåer i Göteborg. Ungdomars och utrikes föddas arbetslöshet är generellt lägre än rikssnittet, med vissa lokala undantag. Andelen unga som varken arbetar eller studerar har minskat över tid, i riket så väl som i Göteborgsregionen.
- I Göteborg var trångboddhet och vräkningar vanligare förekommande än resten av Göteborgsregionen. Hemlöshet är svårt att mäta men siffror pekar mot att Göteborgsregionen ligger över rikssnittet i flera kommuner.
- Ohälsotalet har sjunkit sedan 2000-talets början, men påverkas även av regelverk. Flera kommuner i Göteborgsregionen har bättre hälsoutfall än riket.

Avslutande kommentarer

Ekonomisk utsatthet är inte ett entydigt begrepp, utan kan innebära så väl otillräckliga resurser för att täcka levnadsomkostnader, som en betydligt lägre inkomst än genomsnittet i det omgivande samhället. Det kan också användas som ett bredare samlingsbegrepp för till exempel olika aspekter av fattigdom, svårigheter att försörja sig eller att få pengarna att räcka i vardagen. Den individuella ekonomiska situationen behöver dessutom ses i det större sammanhanget där faktorer så som kostnadsutveckling, möjliga vägar in på arbetsmarknaden och tillgång till billigt boende tas i beaktning. Det finns många möjliga orsaker och riskfaktorer för ekonomisk utsatthet. Arbetslöshet är ett uppenbart hinder för självförsörjning, men även livssituationer och tillstånd som oförutsedda kriser, psykisk och fysisk ohälsa, skuldsättning och att vara ensamstående förälder ökar risken. Att vara ekonomiskt utsatt kan också leda till långvariga negativa konsekvenser för så väl hälsa som framtida möjligheter till försörjning.

I socialtjänstlagens (2025:400) första kapitel står att kommunen har det yttersta ansvaret för att enskilda personer får det stöd och den hjälp som de behöver för sin försörjning och livsföring. Kommunernas arbete syftar både till att stödja personer i mer akuta situationer, och att rusta personer för att kunna försörja sig själva. Kunskap ska ligga till grund för hur socialtjänstens verksamheter utformas och vilka insatser som erbjuds. Planering av insatser ska ske inom alla socialtjänstens områden. I socialtjänstlagen betonas särskilt att behovet av tidiga insatser och förebyggande arbete ska tas i beaktning i planeringen (SKR, 2026a). Socialstyrelsen lyfter fram att ett sätt för socialtjänsten att arbeta förebyggande på samhällsnivå är att vara väl insatt i levnadsvillkoren i kommunen och kartlägga lokala förhållanden (Socialstyrelsen, 2026). Det är ett exempel på vad som kallas att arbeta datadrivet, att använda kunskap i form av tillgängliga data för att till exempel synliggöra behov och kunna anpassa insatser därefter (SKR, 2026b). Det kan leda till en mer träffsäker planering och en tydligare riktning i valet av insatser och arbetssätt.

I rapporten föreslår vi tre olika typer av indikatorer på ekonomisk utsatthet. Det handlar först och främst om fyra **kärnindikatorer (låg ekonomisk standard, låg inkomststandard, självförsörjning samt ekonomiskt bistånd)** som alla är väl etablerade mått som används av så väl statliga myndigheter som kommuner. De går att följa på kommunelnivå och kan dessutom brytas ned på ett antal olika variabler som kön, ålder, härkomst och så vidare. Utöver kärnindikatorerna föreslås ett antal fördjupande indikatorer: **varaktigt låg ekonomisk standard, varaktigt låg inkomststandard, inkomst, långvarigt ekonomiskt bistånd, försörjningshinder, arbetslöshet, sociala ersättningar och bidrag** samt två indikatorer på nivå och fördelning av ekonomiska resurser på samhällsnivå i form av **socioekonomiskt index** samt **gini-koefficienten** (inkomstojämlikhet). Utöver kärn- och fördjupande indikatorer föreslås ett antal kontextuella indikatorer som kan ge en bild av områden som skuldsättning, bostäder, ohälsa och funktionsnedsättning.

Det finns vissa invändningar mot även de mest väletablerade indikatorerna på ekonomisk utsatthet som är viktiga att känna till. Låg inkomststandard och låg

ekonomisk standard har minskat de senaste åren. Samtidigt har ojämlikheten i inkomster och förekomsten av materiell och social fattigdom ökat.

Dessa motstridiga uppgifter förklaras av måttens oförmåga att var och ett för sig ge en heltäckande bild. Det relativa måttet låg ekonomisk standard har problematiserats av forskare som menar att det fångar ojämlikhet i samhället snarare än ekonomisk utsatthet. Det absoluta måttet låg inkomststandard har kritiserats för att bygga på ett för lågt räknat värde för baskonsumtion vilket kan osynliggöra många hushåll som i realiteten har svårt att få inkomsten att täcka utgifterna. Forskaren Tapio Salonen har i Rädda barnens fattighedsrapport (2025) föreslagit en justering av beräkningsmetoden för indikatorn låg inkomststandard för att bättre fånga aktuella kostnader för baskonsumtion.

Minskningen av andelen invånare med ekonomiskt bistånd kan också problematiseras, eftersom indikatorn inte entydigt visar på hur stor del av befolkningen som är ekonomiskt utsatt. Kraven på individen för att erhålla ekonomiskt bistånd har ökat, och riksnormen har förändrats över tid. Det skulle också kunna gå att argumentera för att en större andel invånare med ekonomiskt bistånd indikerar att fler har fått ta del av fattighedsreducerande insatser (Socialdepartementet 2004).

I dagsläget är dock låg ekonomisk standard ett väletablerat mått som också är internationellt jämförbart och frekvent använt av myndigheter så väl som forskare. Även låg inkomststandard är ett etablerat mått för att visa på ekonomisk utsatthet. Dessa mått har kunnat följas under ett antal år och går att bryta ned på kommun- och kommunalnivå och ett antal demografiska faktorer, vilket ger en god utgångspunkt för lokal analys. Indikatorn självförsörjning ger en bild av invånares möjligheter att skapa sig en ekonomiskt stabil livssituation, och hur dessa möjligheter varierar demografiskt. Samtidigt ger indikatorn andel invånare med ekonomiskt bistånd en bild av omfattningen av invånare som ansökt om och varit berättigade till kommunala ersättningar för att motverka utsatthet.

När dessa fyra kärnindikatorer jämförs på lokal nivå och nedbrutet på olika demografiska faktorer synliggörs omfattningen av olika nivåer av ekonomisk utsatthet och vilka grupper och undergrupper som är tänkbara mottagare av kommunens förebyggande och kompenserande stöd. Kärnindikatorerna kan också brytas ned på så kallad RegSO-nivå (regionala statistikområden), där kommunen delas in i mindre, namngivna delar.¹² Denna indelning ger kommunerna möjlighet att följa skillnader inom kommunen. Genom att kombinera variabler på lokal nivå skapas en mer djupgående bild av i vilka grupper utsattheten är som störst; ett sorts intersektionellt förhållningssätt. Att en grupp är överrepresenterad innebär dock inte att hela denna grupp ska betraktas som målgrupp för insatser. En annan brasklapp är att vissa behov, som hemlöshet eller papperslöshet (att befinna sig i Sverige utan giltiga tillstånd), är svårare att mäta och därmed identifiera med befintliga indikatorer.

Behöver då kommunerna fler eller nya mått på ekonomisk utsatthet? Snarare verkar det behövas en översikt över den stora mängd indikatorer som florerar hos olika

¹² För en lista över all SCB:s statistik på RegSO-nivå, se [RegSO i Statistikdatabasen](#).

aktörer, och en djupare förståelse för de indikatorer som finns i dagsläget. Utifrån komplexiteten som präglar ekonomisk utsatthet är det inte alltid självklart hur indikatorer på ekonomisk utsatthet kan förstås och på vilket sätt tillgängliga data kan ligga till grund för kommunens arbete. I många fall är inte tillgången till data den största utmaningen i att arbeta datadrivet, utan att välja relevant data och sedan kunna tolka vad den står för. Många kommunala verksamheter har redan mycket god kännedom om invånares ekonomiska situation på både kommunövergripande, kommundels- och individuell nivå. Många kommuner har också egna statistikdatabaser med mikrodata från SCB relaterat till bland annat socioekonomiska villkor. Kommunernas verksamheter behöver forum för analys där olika perspektiv lyfts in. Data behöver också sättas i relation till lokala kunskapskällor som verksamhetsdata, individbaserad systematisk uppföljning, beprövad erfarenhet och målgruppernas egna perspektiv. Här finns dock ingen universallösning eller färdig manual, utan processen och urvalet av data behöver utgå ifrån vilka frågor verksamheten vill besvara. I den här rapporten föreslår vi att första steget är att formulera en fråga. Därefter väljer man ut indikatorer som kombineras med lokal kunskap för att det ska bli möjligt att kunna tolka och dra slutsatser.

Referenser

Ds 2004:41. *Ekonomiskt utsatta barn*. <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/departementsserien-och-promemorior/2004/08/ds-200441/>.

Folkhälsomyndigheten. (2025a). *Ekonomi har betydelse för hälsa*. <https://www.folkhalsomyndigheten.se/vara-amnesomraden/folkhalsa-och-folkhalsoarbete/tema-folkhalsa/folkhalsoutmaningar/ekonomi-har-betydelse-for-halsa/>.

Folkhälsomyndigheten. (2025b). *Folkhälsopolitikens målområden. Målområde 4: Inkomster och försörjningsmöjligheter*. <https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/428184076be74dbeb3ocdbe473a79abd/folkhalsopolitikens-malomraden-malomrade-4-inkomster-forsorjningsmojligheter.pdf>.

Göteborgsregionen. (2026). *Ekonomisk utsatthet – en litteraturöversikt*. FoU i Väst, Göteborgsregionen. <https://goteborgsregionen.se/download/18.317c5bc619c98754e8811684/1772654868003/Ekonomisk%20utsatthet%20%20%E2%80%93%20en%20litteratur%C3%B6versikt.pdf>

Göteborgsregionen. (2022). *Regionala bilder av segregation – barnfattigdom*. <https://goteborgsregionen.se/download/18.681cbd68182e94c066a1cf6d/1663750321858/REBAS%20Barnfattigdom%2020220824.pdf>

Jonsson, J O. & Mood, C. (2022). Vad är 'fattigdom' och hur bör den mätas? *Socialmedicinsk tidskrift* 99(4), s. 438–448.

Länsstyrelsen Skåne & Länsstyrelsen Västerbotten. (2015). *Ekonomisk utsatthet och dess konsekvenser bland barn. Metodstöd till kommuner för att ta fram, utveckla och följa upp lokala planer*. <https://www.lansstyrelsen.se/download/18.8cd5a1b19362fb4fc2384d/1732539577616/Bilaga%201.pdf>

Mood, C. (2025). Fattigdomsmätning och fattigdomens utveckling. I *Fattighedsrapporten 2025* (s.11–17). Stadsmissionen. <https://sverigesstadsmissioner.se/wp-content/uploads/fattighedsrapporten-2025.pdf>.

Region Stockholm. (2025). *Främja psykisk hälsa och välbefinnande för unga – med stöd i data*. <https://www.regionstockholm.se/forskning-innovation/forskning/framja-psykiskt-valbefinnande-for-unga/>.

Region Örebro län. (2021). Barnfattigdom – forskningsunderlag och kartläggning.
<https://utveckling.regionorebrolan.se/contentassets/5c022eabd94b4d7ba4aba401113c75a3/barnfattigdom---forskningsunderlag-och-kartlaggning.pdf>.

RISE, Huddinge kommun & Social & Health Impact Center (SHIC). (2024).
Vägledning Datadriven Områdesutveckling.
https://www.huddinge.se/download/18.2ae7321719d24dda6561fc0c/1774904420189/ksf_vagledning_datadriven_omradesutveckling.pdf.

RISE. (2026). *Datadriven områdesutveckling i Huddinge*.
<https://www.ri.se/sv/shic/shics-case/datadriven-omradesutveckling-i-huddinge>.

Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA). (2023). *Koll på analysen – ett stöd för jämförelser och analys i kommuner och regioner*.
<https://rka.nu/download/18.bcd2d6e1969f621826cdb4/1746519435132/RKA-Koll-pa-analysen-2023-reviderad.pdf>

Rädda barnen. (2025). *En ny verklighet. Rädda barnens fattighedsrapport i Sverige 2025*. <https://press.raddabarnen.se/documents/barnfattighedsrapport-2025-final-webb-punkt-pdf-451503>.

SCB. (2026a). *Att mäta fattigdom*.
https://www.scb.se/contentassets/894d4afa900f4123aece341cd10e59e2/att-mata-fattigdom_20260120.pdf

SCB. (2026b). *Regionala statistikområden (RegSO)*. <https://www.scb.se/hitta-statistik/regional-statistik-och-kartor/regionala-indelningar/regionala-statistikomraden-regso/>.

Socialstyrelsen. (2016). *Handbok för utveckling av effektivitetsindikatorer*.
<https://www.socialstyrelsen.se/contentassets/e577c269c8b24ce29c88c9e9551339c2/2016-12-37.pdf>.

Socialstyrelsen. (2024). *Kartläggning av hemlösheten 2023*.
<https://www.socialstyrelsen.se/contentassets/ff0b8834124346eb8a8ac22a0d0d0692/2024-2-8927.pdf>.

Socialstyrelsen. (2025). *Stöd för läges- och behovsanalyser*.
<https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/en-socialtjanst-i-forandring/stod-infor-lages--och-behovsanalyser/>.

Socialstyrelsen. (2026). *Frågor och svar om den nya socialtjänstlagen*.
<https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/en-socialtjanst-i-forandring/vad-ar-egentligen-nytt-i-nya-socialtjanstlagen/>.

Sveriges kommuner och regioner (SKR). (2026a). *Lagändringarna i korthet*.
<https://extra.skr.se/framtidenssocialtjanst/nysocialtjanstlag/lagandringarnaikorthet.79975.html>.

Sveriges kommuner och regioner (SKR). (2026b). *Arbeta datadrivet*.
<https://extra.skr.se/framtidenssocialtjanst/kunskapochstod/kunskapsbaseradsocialtjanst/arbetadatadrivet.95238.html>.

Sveriges kommuner och regioner (SKR). (2026c). *Tips om nästa steg: Sammanställ, fördjupa och förankra analysen*.
<https://extra.skr.se/framtidenssocialtjanst/kunskapochstod/lagesochbehovsanalyser/nastastegtips.88430.html>.

Vinnova. (2023). *Guide för effektmätning av innovationsprojekt*.
<https://www.vinnova.se/globalassets/huvudsajt/sok-finansiering/gora-ansokan/dokument/guide-for-effektmatning-av-innovationsprojekt-september-2023.pdf>.

Bilaga 1. Lista över indikatorer

Indikatorer avseende ekonomisk situation

Indikator	Definition	Källa (länk)	Antal i riket 2024	Andel (%), riket 2024	Typ av indikator
Låg ekonomisk standard	Hushållets disponibla inkomst ligger under 60 procent av medianvärdet för alla personer i landet.	SCB samt SCB	1 355 416	13,1	Kärnindikator
Varaktigt låg ekonomisk standard	Avser hushåll som har låg ekonomisk standard under referensåret samt under två av de tre föregående åren.	SCB	767 865	8,0	Fördjupande indikator
Låg inkomststandard	Hushållets disponibla inkomst räcker inte för att betala nödvändiga levnadsomkostnader.	SCB	403 521	3,9	Kärnindikator
Varaktigt låg inkomststandard	Avser hushåll som har låg inkomststandard under referensåret samt under två av de tre föregående åren.	SCB	153 573	1,6	Fördjupande indikator

Indikatorer på RegSO-nivå

Indikator	Definition	Källa (länk)	Möjliga nedbrytningar	Typ av indikator
Låg ekonomisk standard	Hushållets disponibla inkomst ligger under 60 procent av medianvärdet för alla personer i landet.	SCB	Åldersgrupper	Kärnindikator

Indikatorer avseende inkomst och inkomstfördelning

Indikator	Definition	Källa	Värde Riket, 2024	Typ av indikator
Inkomst	Median av nettoinkomst, personer 20+ år.	SCB	25 913 kr/månad	Kärnindikator
Inkomst 1:a respektive 10:e decilen	Medel av nettoinkomst för de 10 % av befolkningen med lägst respektive högst inkomst, 20+ år.	SCB	11 865 kr/48 396 kr	Fördjupande indikator
Gini-koefficient	För att redovisa ojämnheten i inkomstfördelningen används gini-koefficienten. Koefficienten kan anta ett värde mellan 0 och 1. Ett högt värde på koefficienten visar på större ojämnhet än ett lågt värde. Gini-koefficienten avser disponibel inkomst.	SCB	0,314	Fördjupande indikator
Självförsörjning	Personer 20–65 år med en självförsörjningsgrundande inkomst som överstiger tre inkomstbasbelopp under ett år (motsvarande 228 600 kr år 2024). Heltidsstuderande ingår inte i kategorin ej självförsörjande utan redovisas separat.	SCB	74,5 %, 1 211 362 personer	Kärnindikator
Socioekonomiska förutsättningar, index	Sammanräkning av arbetslöshet 18–64 år, mediannettoinkomst, kr/invånare 20+ år, sysselsättningsgrad 20–64 år, ohälsotal, samt invånare 25–64 år med eftergymnasial utbildning. Måttet ger ett värde mellan 0 och 100 där 100 innebär en stark socioekonomisk position.	Kolada	-	Fördjupande indikator

Indikatorer på RegSO-nivå

Indikator	Definition	Källa (länk)	Möjliga nedbrytningar	Typ av indikator
Inkomst	Genomsnittlig disponibel inkomst. Anges i antal prisbasbelopp.	SCB	Kön Åldersfördelning Utbildningsnivå Vistelsetid i Sverige Födelseregion Skäl till invandring	Kärnindikator
Självförsörjning	Personer 20–65 år med en självförsörjningsgrundande inkomst som överstiger tre inkomstbasbelopp under ett år (motsvarande 228 600 kr år 2024). Heltidsstuderande ingår inte i kategorin ej självförsörjande utan redovisas separat.	SCB	Kön Födelseregion	Kärnindikator
Socioekonomiskt index	Ett sammanvägt index som baseras på tre indikatorer: andel personer med låg ekonomisk standard, andel personer med förgymnasial utbildning och andel personer som har haft ekonomiskt bistånd i minst tio månader och/eller har varit arbetslösa längre än sex månader.	SCB	Nej	Fördjupande indikator

Indikatorer avseende sociala ersättningar

Indikator	Definition	Källa	Värde Riket, 2024	Typ av indikator
Ekonomiskt bistånd	Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen.	Socialstyrelsen	2,1 %	Kärnindikator
Långvarigt ekonomiskt bistånd	Biståndsmottagare 18+ år med långvarigt ekonomiskt bistånd (minst 10 månader under året), andel (%) av befolkningen.	Kolada	0,99 %	Fördjupande indikator
Försörjningshinder	Vanligast förekommande försörjningshinder för vuxna biståndsmottagare.	Socialstyrelsen		Fördjupande indikator
Delindikatorer för försörjningshinder	• Arbetslös • Arbetslös med etableringsersättning • Sjukskriven med läkarintyg • Sjuk- eller aktivitetsersättning • Pension eller äldreförsörjningsstöd • Arbetshinder, sociala skäl • Ensamkommande ungdom 18–20 år • Föräldraledig • Arbetar deltid, ofrivilligt • Arbetar heltid • Utan försörjningshinder • Uppgift saknas			
Helårsekvivalenter	Antal helårspersoner som försörjs med sociala ersättningar och bidrag 20–64/65 år.	SCB	11,4 % (avser december 2025)	Fördjupande indikator
Delindikatorer helårsekvivalenter	• Sjukpenning • Sjuk- och aktivitetsersättning • Arbetslöshetsersättning • Arbetsmarknadsåtgärder • Ekonomiskt bistånd • Etableringsersättning			

Indikatorer på RegSO-nivå

Indikator	Definition	Källa (länk)	Möjliga nedbrytningar	Typ av indikator
Försörjningsstöd	Personer med försörjningsstöd men utan övriga ersättningar.	SCB	Kön Åldersfördelning Utbildningsnivå Vistelsetid i Sverige Födelseregion Skäl till invandring	Kärnindikator
Ekonomiskt bistånd och/eller långtidsarbetslöshet	Andel personer med ekonomiskt bistånd och/eller långtidsarbetslösa.	SCB	Nej	Fördjupande indikator
Socioekonomiskt index	Ett sammanvägt index som baseras på tre indikatorer: andel personer med låg ekonomisk standard, andel personer med förgymnasial utbildning och andel personer som har haft ekonomiskt bistånd i minst tio månader och/eller har varit arbetslösa längre än sex månader. Indikatorn ger ett utfall mellan 0 och 100 där ett högre värde innebär sämre socioekonomiska förutsättningar.	SCB	Nej	Fördjupande indikator

Indikatorer avseende skulder

Indikator	Definition	Källa	Värde Riket, 2025	Typ av indikator
Skuldsättning	Vuxna personer med skulder hos Kronofogden	Kronofogden	4 %, 342 135 personer	Kontextuell indikator
Överskuldsättning/ "evighetsgeldenärer"	Skuldsatta fysiska personer som funnits i Kronofogdens register i 20 år eller mer vid varje årsskifte.	Kronofogden	89 372 personer	Kontextuell indikator

Indikatorer avseende arbete och anställning

Indikator	Definition	Källa	Värde Riket	Typ av indikator
Arbetslöshet	Arbetslösa 16–65 år, inskrivna på Arbetsförmedlingen (öppet arbetslösa och inskrivna i program)	Arbetsförmedlingen	6,9 %, 366 871 (avser ett årsmedeltal för 2025)	Kontextuell indikator
Långtidsarbetslöshet	Arbetslösa 16–65 år, inskrivna på Arbetsförmedlingen (öppet arbetslösa och inskrivna i program) längre än 12 månader	Arbetsförmedlingen	2,7 %, 152 335 personer (avser ett årsmedeltal för 2025)	Kontextuell indikator
Unga som varken arbetar eller studerar	Avser unga 16–24 år som under ett helt kalenderår inte; haft inkomster över ett prisbasbelopp (58 800 kronor 2024), haft studiemedel eller varit utbildningsregistrerad eller studerat vid SFI mer än 60 timmar.	MUCF	6,2 %, 67 303 personer (avser år 2024)	Kontextuell indikator

Indikatorer på RegSO-nivå

Indikator	Definition	Källa (länk)	Möjliga nedbrytningar	Typ av indikator
Arbetslöshet	Arbetslösa 16–65 år, inskrivna på Arbetsförmedlingen (öppet arbetslösa och inskrivna i program).	SCB	Kön Åldersfördelning Utbildningsnivå Vistelseid i Sverige Födelseregion Skäl till invandring	Kontextuell indikator

Indikatorer avseende boendesituation

Indikator	Definition	Källa	Värde Riket	Typ av indikator
Ansträngd boeekonomi (KALP)	Hushållet har en inkomst som inte räcker till att täcka en baskonsumtion beräknad utifrån genomsnittshyror på orten och en Kvar att leva på (KALP)-kalkyl, baserade på ett genomsnitt av bankernas kalkyler.	Boverket	24,0 %, 1 194 472 personer (avser år 2024)	Fördjupande indikator
Trångboddhet	Hushållet är trångbott om det inte har sovrum utöver vardagsrum och kök/kokvrå. Ensamstående utan barn anses inte som trångbodda. Har hushållet mindre än 20 kvm per person räknas hushållet som trångbott.	Boverket	9,4 %, 466 510 personer (avser år 2024)	Kontextuell indikator
Avhysning (vräkning)	Antal ansökningar samt antal genomförda avhysningar mot fysiska personer.	Kronofogden	7 907 ansökningar, 3 330 genomförda avhysningar (avser år 2025)	Kontextuell indikator
Hemlöshet	Personer som befinner sig i akut hemlöshet, t.ex. härberge och kvinnojour, boende på institutioner och i kategoriboenden, långsiktig boendelösning (exempelvis att hyra i andra hand av socialtjänsten) samt eget ordnat kortsiktigt boende.	Socialstyrelsen	26 per 10 000 invånare (avser år 2023)	Kontextuell indikator

Indikatorer avseende ohälsa och funktionsnedsättning

Indikator	Definition	Källa	Värde Riket	Typ av indikator
Ohälsotal (sjukpenningtal)	Det genomsnittliga antalet summerade nettodagar per person med sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, sjukersättning, aktivitetsersättning och rehabiliteringsersättning under året, som betalats ut från Försäkringskassan.	SCB	22,7 dagar (avser år 2023)	Kontextuell indikator
Sjuk- och aktivitetsersättning	Antal personer 19–64 år med sjuk- eller aktivitetsersättning.	Försäkringskassan	250 016 personer (avser ett årsmedeltal för 2025)	Kontextuell indikator
Hälsa - kommunindex	Index beräknat av Tillväxtverket baserat på medellivslängd bland män, medellivslängd bland kvinnor, andel invånare med fetma, incidens av cancer, incidens av hjärtinfarkter, invånare med bra självskattat hälsotillstånd, invånare med bra självskattad tandhälsa.	Kolada	55 (avser år 2024)	Kontextuell indikator

Indikatorer på RegSO-nivå

Indikator	Definition	Källa (länk)	Möjliga nedbrytningar	Typ av indikator
Ohälsotal	Det genomsnittliga antalet summerade nettodagar per person med sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, sjukersättning, aktivitetsersättning och rehabiliteringsersättning under året, som betalats ut från Försäkringskassan.	SCB	Kön Åldersfördelning Utbildningsnivå Vistelsetid i Sverige Födelseregion Skäl till invandring	Kontextuell indikator

Indikatorer med fokus på barn

Indikator	Definition	Källa	Värde Riket, 2024	Typ av indikator
Barn i familjer med låg ekonomisk standard	Avser hemmaboende barn och unga 0–21 år.	SCB	445 592 personer	Kärnindikator
Barn i familjer med låg inkomststandard	Avser hemmaboende barn och unga 0–21 år.	SCB	143 969 personer	Kärnindikator
Barn i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd	Antal barn som ingår i hushåll som mottagit långvarigt ekonomiskt bistånd dividerat med antal barn i kommunen. Barn avser personer under 18 år. Långvarigt bistånd avser 10–12 månader under året.	Kolada	1,6 %	Fördjupande indikator
Avhysningar som berört barn	Barn berörda av verkställd avhysning (skrivna på adressen/ej skrivna på adressen).	Kronofogden	391 (avser år 2025)	Kontextuell indikator